

MEDICINA

PASAULIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SĄJUNGOS ŽURNALAS

Nr. 2 (70) 1987

MEDICINA PLGS Žurnalas

Journal of World and American Lithuanian Medical Association

Nr. 2 (70) 1987

Redaktorius

Vaclovas Šaulys, M.D.

Redakcinė kolegija:

Kazys Ambrozaitis, M.D.

Milda Budrys, M.D.

F.V. Kaunas, M.D.

Kazimieras Rimkus, M.D.

Vytautas Tauras, M.D.

Redakcinės kolegijos nariai, tvarko atskirus žurnalo skyrius

Techninis redagavimas:

Klementas Dédela

Kalba ir korektūra rūpinasi:

Irena Skuodienė

Spaudos darbai atlikti:

M. Morkūno spaustuvė, Čikagoje

Straipsniai, korespondencijos, nuotraukos siunčiamos redakcijos adresu. Rankraščiai taisomi ar trumpinami redakcijos nuožiūra. Žurnalas išeina du kartus per metus. Prenumerata U.S. \$10.00 metams. Atsiskaitoma per draugijas, arba tiesiog MEDICINOS adresu. Adresų pakeitimus prašome iš anksto pranešti administracijai.

MEDICINA

Redakcija: c/o V. Šaulys

2639 W. 86th St.

Chicago, Ill. 60652

Tel.: (312) 776-7337

Administracija:

Sofija Blažys

3038 W. 59th St.

Chicago, IL 60629

(312) 776-6667 (darbo)

ir Irena Makštutis

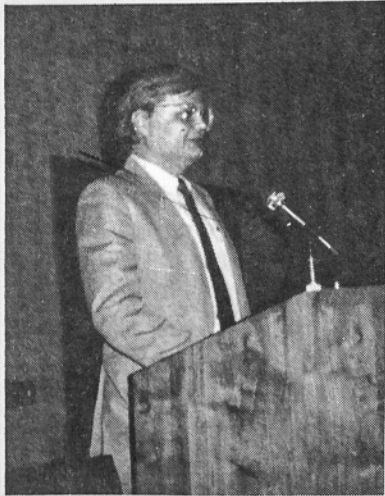
(312) 448-8374

TURINYS

<i>PLGS Pirmininko žodis, A. Vanagūnas, M.D.</i>	1
<i>Redakcijos informacija</i>	2
<i>Pilvaplėvinė dializė, J.T. Daugirdas, M.D.</i>	3
<i>Gastroenterologija 1986/87, A. Vanagūnas, M.D.</i>	5
<i>Žmonių imunodeficito viruso sukeltos ligos užsikrėtimo būdai, A.Z. Šaulys, M.D.</i>	7
<i>Medicina okupuotoj Lietuvoj</i>	10
<i>Lietuviai gydytojai-akademikai, M. Budrys, M.D.</i>	13
<i>PLGS veikla</i>	22
<i>Draugijos</i>	27
<i>Pagalbinis moterų vienetas</i>	30
<i>Gydytojų korp.! „Fraternitas Lithuanica-Patria”, V. Tauras, M.D.</i>	31
<i>„Gaja”, K. Ambrozaitis, M.D.</i>	32
<i>Mokslo pakopomis, paruošė K. Rimkus, M.D.</i>	34
<i>Mūsų mirusieji, paruošė K. Rimkus, M.D.</i>	38
<i>Kronika, paruošė K. Rimkus, M.D.</i>	40
<i>Mikstūra, K. Ambrozaitis, M.D.</i>	44

Prašom atkreipti dėmesį apie pasikeitimus administracijoje. IRENA MAKŠTUTIENĖ talkina administracijai.

Paskutiniam viršelio puslapy dail. R. Dichavičiaus
— Dzūkijos kaimas

Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos pirmininko žodis

Mieli kolegos, mielos kolegės!

Prasideda 76-ji Amerikos ir tuo pačiu Pasaulio lietuvių gydytojų sąjungos organizuotos veiklos metai. Ta proga valdybos vardu norėčiau Jums visiems padėkoti už pasitikėjimą. 1987 m. PLGS valdybą sudaro dr. Pranas Sutkus, dr. Al. Pakalniškis ir aš. Stengsimės Jūsų neapvilti — valdyba stengsis atlikti Sąjungos uždavinius ne tik sąžiningai, bet ir su entuziazmu. Žvelgdami į ateitį, vadovausimės praeities pamokomis.

Visų mūsų rūpestis, kad į Sąjungos veiklą įsijungtų jaunieji: medicinos mokslus studijuoją ar jau baigę mokslus, dirbantieji praktikoje ar akademikai, medikai, odontologai, farmacininkai ir kiti medicinai giminingi profesionalai. Kodėl neatgaivinti draugijų veiklos? Reikia talkos „Medicinos“ žurnalui. Žurnalas laukia straipsnių, pasiūlymų, kritikos ir bendradarbių. PLGS valdyba nemano likti atsiskyrusi biurokratija. Jos veikla yra visų lietuvių gydytojų veikla. Valdybos tikslas yra atstovauti visus lietuvius gydytojus tremtyje, išeivijoje ir mes prašome visų kolegų pagalbos, patarimų ir nuomonės. Tik toks, mano manymu, visuomeninis bendradarbiavimas garantuos PLG Sąjungai ilgą ateitį.

Arvydas Vanagūnas, MD

**PRASMINGŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
ir SVEIKŲ METŲ
LINKI
„MEDICINOS“
ŽURNALO REDAKCIJA,
ADMINISTRACIJA
ir PLGS VALDYBA**

REDAKCIJOS ŽODIS

Šis yra antras šių metų „Medicinos“ numeris jubiliejinių-deimantinių Lietuvių Gydytojų sąjungos veiklos metų leidinys. Deimantinis. Būtų mūsų pasididžiavimas, jeigu mūsų veikla bent dalinai atitiktų deimanto kietumui, atsparumui, blizgesiui ir brangumui. Bent dalinai atitiktų, jei žurnalui skirtume nors ir po truputį savo laiko, savo talentų.

Redakcija dėkinga tiems, kurie paprašyti neatsisako. O tokių yra, nors juos suskaičiuoti pakanka vienos rankos pirštų, bet jie ištikimi, nuolatiniai, nepavargstantys bendradarbiai. Ačiū jiems!

Šis numeris daugumoje apima paskaitas, skaitytas 16-tame PLGS suvažiavime.

Laukiam Jūsų pasisakymų, kritikos, pataisų, patarimų.

Redakcijos vardu,
V. Šaulys, MD

Dr. ALGIRDAS STATKEVIČIUS yra pakeliui į JAV. Dr. Statkevičius sovietų kalintas 1951-56 m. už dalyvavimą rezistencijoje. 1970 metais vėl areštuotas ir du ir pusę metų išlaikytas ir „gydytas“ psichiatrinėje ligoninėje už knygos parašymą. 1980 metais vėl suimtas kaip Helsinkio grupės narys. Kalintas iki 1987 metų. Atvyksta į JAV. Reikia jam pagalbos. Padėkim mūsų kolegai!

Dr. V. Taurus vadovauja komitetui, išsiuntinėjo priminimus. Aukos siunčiamos per BALF'ą — **UNITED LITHUANIAN RELIEF FUND OF AMERICA, Inc.** 2558 W. 69th St., Chicago, IL 60629.

Dr. Statkevičiaus atvykimo Amerikon Globos Komitetas: iš kairės daktarai M. Vygantas, V. Taurus, J. Valaitis, A. Paulius, F. Kaunas. Trūksta: K. Ambrozaičio ir A. Vanagūno.

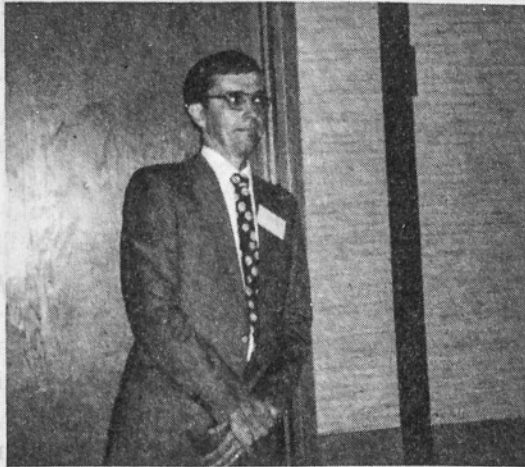
Rimantas Dichavičius atvykęs iš Lietuvos su meno kūriniais, š.m. gruodžio mėn. 11 dieną iki 21-os dienos Čiurlionio galerijoje turėjo savo darbų parodą. Vienas iš jo grafikos paveikslų „Mintis“, su autoriaus sutikimu, puošia šį „Medicinos“ numerio viršelį.

RIMANTAS DICHAVIČIUS — dailininkas ir fotografas — gimė 1937 m. Grimzelių kaime, Kelmės rajone. 1963 m. baigė Vilniaus valstybinio dailės instituto grafikos fakultetą. Yra apipavidalinęs ir iliustravęs daugelį knygų, sukūręs estampų ir plakatų. Nuo 1965 m. dalyvauja respublikinėse, sąjunginėse ir tarptautinėse meninės fotografijos parodose, yra pelnęs nemažą apdovanojimų. 1987 m. išleista jo foto darbų knyga „Žiedai tarp žiedų“, kuri susilaukė nemažo dėmesio ir užsienyje.

PILVAPLĖVINĖ (PERITONEUMO) DIALIZĖ

Jonas Daugirdas, M.D.

Jonas Daugirdas, MD.
Professor of Clinical Medicine
Loyola University
Nephrology Department
Hines Veterans Administration Hospital

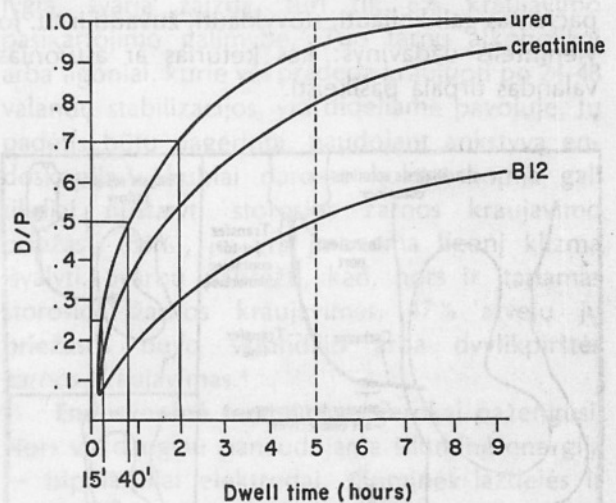
Pacientas su nebeveikiančiais inkstais gydomas hemodialize. Tris kartus per savaitę jis lanko ligoninę ar ambulatoriją, kurioje prijungiama jo kraujotakos sistema prie hemodializės aparato, ir keturias valandas jo kraujas eina per dializatorių palei membraną; kitoje membranos pusėje teka dializės tirpalas. Kraujo švarinimas vyksta difuzijos būdu, kai kraujuje ištirpęs šlapimas sunkiasi per membraną į dializės skysčius. Hemodializė ne visiems priimtina terapija: vieni kenčia nuo adatos, reikalingos prijungti kraujotaką prie dializatoriaus, kiti nemėgsta būti pririšti prie ligoninės bei dializės mašinos. Tas dažnai sukelia priklausomumo ir bejėgiškumo jausmą, kartais net veda į dipresiją ir dyvenimo džiaugsmo praradimą.

Per pastaruosius dešimt metų sparčiai populiarėja naujas dializės metodas, vadinamoji „pilvaplėvinė (arba peritoneumo) dializė“. Pilvaplėvinė dializė be adatų ir mašinos bei dializatoriaus. Vietoje dializatoriaus membranos sumaniai panaudojama paties paciento pilvaplėvė. Pilvaplėvinė dializė vyksta tokiu būdu.

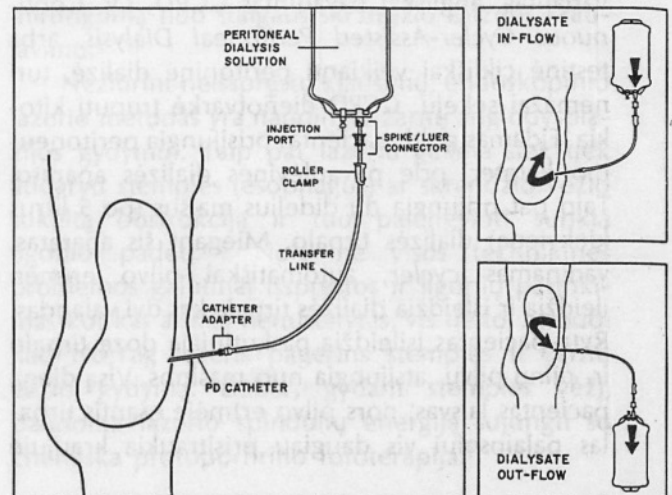
Medicina, Nr. 2 (70) 1987

a) Į pilvą įsodinamas „peritoneumo“ kateteris, kuris jungia išorę su pilvo ertme.

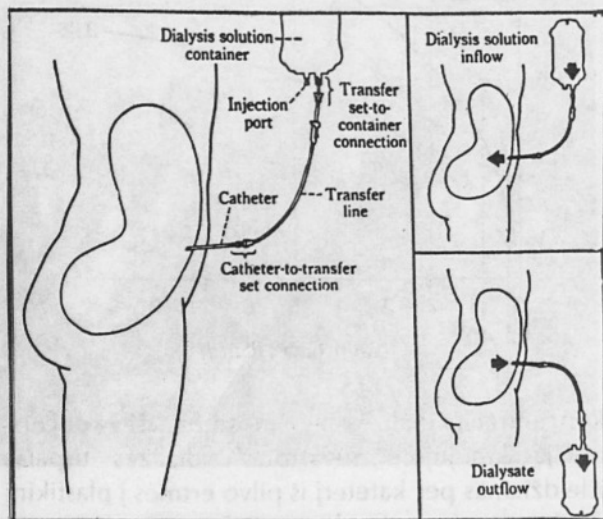
b) Iš plastikinio maišelio ar buteliuko per peritoneumo kateterį į pilvo ertmę supilama apie 2 litrus dializės tirpalo; kraujui tekant per pilvaplėvės kapiliarinį tinklą, kraujuje ištirpę nešvarumai per pilvaplėvę persisunkia į dializės tirpalą (žr. 1 pav.). Po keletos valandų azoto

koncentracija dializės skysčiuose panaši į koncentraciją kraujuje. „Suvartotas“ dializės tirpalas išleidžiamas per kateterį iš pilvo ertmės į plastikinį maišą. Vartoto tirpalo maišelis nuo kateterio atjungiamas. Prijungiamas maišelis švaraus dializės tirpalo ir procesas tęsiasi toliau (žr. 2 pav.).

Minėtas pilvaplėvinės dializės būdas angliškai pavadintas CAPD, t.u. *Continuous Ambulatory Peritoneal Dialysis*, arba tęstinė ambulatorinė peritoninė dializė. Svarbu pabrėžti, kad CAPD vyksta be pertraukos. Paprastai pacientas, eidamas gulti, įsileidžia sau dializės tirpalą. Iš ryto atsikėlęs išleidžia vartotą skystį ir prisileidžia naujo. Per dieną skystis pakeičiamas tris ar keturis kartus, pvz. 11 val. ryto, 3 val. p.p. ir 7 val. vakare. Naktį ciklas vėl kartojasi. CAPD dializės būdas pavadintas ambulatoriniu. Vadinas, dializė vyksta tuo laiku, kai pacientas gyvena normaliai, įsileidęs dializės tirpalą pilvo ertmėn, pacientas sūvynioja tirpalą laikiusį plastikinį maišelį, prisikabina jį prie diržo, apsirengia ir užsiima savo įprasta veikla. Pasiėmęs į automobilį dializės tirpalą maišelį, pacientas gali keliauti, stovyklauti, žuvauti ir t.t. Jo vienintelis uždavinys: kas keturias ar aštuonias valandas tirpalą pasikeisti.

Paskutiniu metu antras pilvaplėvinės dializės variantas, angliškai pavadintas CCPD, t.y. *Continuous Cycler-Assisted Peritoneal Dialysis*, arba tęstinė cikliškai veikianti peritoninė dializė, turi nemažai sekėjų. CCPD dienotvarkė truputį kitokia. Eidamas gulti, pacientas prisijungia peritoneumo kateterį prie pilvaplėvinės dializės aparato. Taip pat prijungia du didelius maišus (po 5 litrus kiekvieną) dializės tirpalą. Miegant šis aparatas, vadinamas *cycler*, automatiškai pilvo ertmėn įleidžia ir išleidžia dializės tirpalą kas dvi valandas. Ryto pacientas įsileidžia paskutiniąją dozę tirpalą ir, pilnu pilvu, atsijungia nuo mašinos. Visą dieną pacientas laisvas, nors pilvo ertmėje esantis tirpalas palaipsniui vis daugiau prisitraukia kraujyje

ištirpusio šlapimo. Naktį, prisijungus prie aparato, suvartotas tirpalas išleidžiamas.

Nors CCPD reikia aparato, antrosios dializės būdas nėra kompliktuotas. Aparatas patogiai įrengiamas paciento bute, dažniausiai miegamajame kambaryje. Diena tampa lengvesnė, pacientas gali laisvai gyventi. CCPD ypatingai tinka pacientams, kuriems sunkiau pakeisti skysčius, pvz., pacientams, kurie dar serga artritu arba blogai mato. Taip pat CCPD yra tinkamas mokyklinio amžiaus vaikams, kadangi CAPD skysčių keitimai 11 val. ryto ir 3 val. p.p. neatitinka mokyklų dienotvarkėms.

Anksčiau minėta hemodializė grynai fiziologine prasme nėra ideali terapija, kadangi ji epizodinė. Per dializės ciklą kraujo nešvarumų kiekis ir kūno skysčio perteklius smarkiai sumažinamas, o ciklui pasibaigus, šlapimo koncentracija kraujyje kyla ir skysčių perteklius didėja iki sekančios dializės ciklo. Pilvaplėvinė dializė, vykdoma be pertraukos, lengviau išsprendžia skysčio pertekliaus problemą. Pilvaplėvine dialize pasiekama tam tikra homeostazė; t.y., kraujyje nešvarumų koncentracija stabilizuojasi (nors, žinoma, aukštesniajame lygyje, negu paciento su normaliai veikiančiais inkstais).

Pilvaplėvinė dializė skysčių tūrį reguliuoja osmotiniu būdu. Dializės tirpalai gaminami įvairios koncentracijos (gliukozės gali būti nuo 1,5% iki 4,25%). Didelė gliukozės koncentracija dializės tirpale sukelia osmotinį spaudimą, kuris pilvo ertmėn iš paciento kraujo ir kitų kūno dalių sutraukia tam tikrą kiekį skysčių („ultrafiltrato“). Jei įleidžiami 2 litrai dializės tirpalą, dažnai išleidžiama 2,2 arba net 3 litrai (t.y., 2 litrai suvartoto tirpalą ir 0,2 iki 1 litro ultrafiltrato). Tokiu būdu paciento išgerti skysčiai šalinami iš organizmo. Ultrafiltrato kiekis priklauso nuo gliukozės koncentracijos dializės tirpale.

Pagrindinė pilvaplėvinės dializės komplikacija yra infekcija. Kiekvieną kartą jungiant dializės tirpalą maišelį prie peritoneumo kateterio susidaro galimybė pilvo ertmėn įsileisti kokį mikroba. Taip pat odos mikrobai kartais gali pagal kateterį patekti į pilvo ertmę ir pasiekti pilvaplėvę. Rečiau pilvo ertmę pasiekia bakterijos iš žarnų arba iš tolimos užkrėtos kūno dalies. Pilvaplėvės infekcija, t.y. peritonitas, pasireiškia pilvo skausmais, pykinimu, karščiu, arba viduriavimu bei konstipacija. Išleidžiamas dializės skystis tampa neskaidrus.

Dažniausiai peritonitas gana lengvai išgydo-

GASTROENTEROLOGIJA 1986/87

ARVYDAS VANAGŪNAS, M.D.

Arvydas Vanagūnas, MD
Assistant Professor of Internal Medicine
Northwestern University Medical School
Gastroenterology Section
Chicago, Illinois

mas antibiotikais. Vienas antibiotikų panaudojimo būdas yra juos sumaišyti su dializės tirpalu. Antibiotikų kursas paprastai trunka 10-14 dienų. Atsitinka, kad pilvo sienelė aplink kateterį supūliuoja. Peri-kateterinė infekcija gydoma ilgesnį laiką antibiotikais arba retkarčiais reikia net pakeisti kateterį.

Peritonito galimybei sumažinti stengiamasi išrasti specialius jungimo antgalius, kurie palengvintų pacientui steriliu būdu prijungti peritoneumo kateterį prie dializės tirpalo buteliuko.

Dabartiniu metu pacientai, gydomi CAPD arba CCPD, gali tikėtis užsikrėsti peritonitu kas 18 mėnesių.

Taigi, pilvaplėvine dialize išvengiame pakartotino kraujagyslių dūrimo, lengviau kontroliuojamas kūno skysčių tūris, ir pacientas su nebeveikniais inkstais gali laisviau pasirinkti terapiją ir būti labiau nepriklausomas.

Bibliografija

1. Daugirdas J.T. and Ing T.S. (eds.) *Handbook of Dialysis*. Boston: Little Brown & Co., 1987, 525 pp.

Endoskopija. Nors skrandžio ir žarnų endoskopija yra žinoma kaip vertinga ir jau priimta diagnostinė priemonė, jos panaudojimas kritiško skrandžio kraujavimo atveju nesumažina šios ligos pavojingumo.¹ Gydytojai dabar gali daug tiksliau nustatyti kraujavimo vietą ir priežastį ir vis dėlto naudingiau panaudoti endoskopiją. Ligoniai, turį skrandžio ar dvylikpirštės žarnos kraujuojančią žaizdą, kuriuose endoskopijos metu matoma kraujuojanti gyslelė arba didelis krešulys, turi 58% galimybę pakartotinai kraujuoti. Pacientai, turį lygią, švarią žaizdą, turi tik 6% kraujavimo pasikartojimo galimybę.² Tuo tarpu alkoholikai arba ligoniai, kurie vėl pradeda kraujuoti po 24-48 valandų stabilizacijos, yra dideliame pavojuje. Jų padėtis būtų pagerinta, naudojant ankstyvą endoskopiją.³ Skubiai daroma kolonoskopija gali tiksliai nustatyti storosios žarnos kraujavimo priežastį (88%), jei yra įmanoma ligonį klizma išvalyti. Svarbu pabrėžti, kad, nors ir įtariamas storosios žarnos kraujavimas, 17% atvejų jų priežastis buvo skrandžio arba dvylikpirštės žarnos kraujavimas.⁴

Endoskopinė terapija yra gerokai pažengusi. Nors vis daugiau panaudojama šiluminė energija — bipolariniai elektrodai, šiluminės lazdelės ir lazerio spinduliai — kol kas nėra aišku, kuri priemonė yra geriausia skrandžio ir žarnų kraujavimui gydyti,⁵ nes beveik 80% ligonių nustoja kraujuoti savaime, be jokios terapijos. Statistikai rašo, kad reikėtų išanalizuoti daugiau kaip 10 000 kraujuojančių ligonių, norint nustatyti histamino blokuojančių vaistų (cimetidino, ranitidino ir famotidino) veikimą, ir ar iš tikrųjų jie sumažina mirtingumą nuo staigaus skrandžio žaizdos kraujavimo.⁶

Nežiūrint neišspręstų klausimų, endoskopinio lazerio metodas yra naudingas žarnų angiodysplazijos gydymui. Taip pat lazeriu galima šiek tiek atidaryti stemplės (esophagus) ar skrandžio vėžio sukeltą obstrukciją ir tuo palengvinti sunkią ligonio padėtį.^{7 8} Nors ne visos techninės problemos galutinai išspręstos ir ligonių parinkimas kol kas aiškiai nenustatytas, vis dėlto, atrodo, kad Nd:Yag lazeris pagerins stemplės ir žarnų vėžio gydymą. Dabar, gydant stemplės vėžį, bandoma lazerio spindulių energiją sujungti su chemiška protoporfirino fototerapija.⁹

Stemplės ar žarnų susiaurėjimo (*strictures*) gydymas yra pažengęs. Dabar, įvedus endoskopą, įdedama pripučiamą pūslelę ir tiesiog išplečiamas stemplės susiaurėjimas; taip su endoskopu galima išplėsti anksčiau nepasiekiamų žarnų susiaurėjimus, kaip antai, pilorinį kanalą, skrandžio anteroanastomozę, tulžies kanalą ir storąsias žarnas.¹⁰

Su technologine pažanga palengvėjo kasos (*pancreas*) vėžio ankstyva diagnozė. Endoskopiiniai metodai (ERCP), „CAT scan“ ir intervencinė radiologija palengvina gydytojo darbą, tačiau pagerėjusi technika nepakeičia vėžio prognozės liūdny pasekmių. Nors dabar yra galimybė užblokuotą bendrąjį tulžies lataką laikinai pakeisti endoskopiniu ar radiologiniu protezu, bet kol kas neįrodyta, kad toks, grynai mechaniškas gydymas protezu pratęstų ligonio amžių.¹¹ Verta paminėti, kad tokio gydymo būdo neretos komplikacijos yra protezo užsikimšimas ir skrandžio visiškai nepraeinamumas.

Anksčiau buvo manoma, kad dėl kasos *divisum* (*Wirsung* ir *Santorini* latakų prigimto nesuaugimo) išsivystydavo dažnas kasos uždegimas — *pancreatitis*. Dabar pasirodė, kad tas įtarimas ne visai teisingas. *Pancreas divisum* serga 5,7% žmonių, tik 6,7% iš jų sirgo pankreatitu.¹²

Virusinis gastroenteritas yra pagrindinė viduriavimų priežastis. Dažniausiai užkrečia *Rota* virusas, ypač mažus vaikus ir jaunuolius. Yra atrasti rotaviruso skiepai ir nustatyta, kad pienas turi gana daug rotaviruso antikūnių. Tai duos galimybę sumažinti susirgimus gastroenteritu ir ypač III-je, neišsivysčiusioje pasaulio dalyje.^{13 14} Kitas *Norwalk* virusas užkrečia jaunos moliuskus ir austres; patekęs į žmones, sukelia gastroenteritą, net epideminio pobūdžio. *Norwalk* viruso epidemijos paplitimas toks didelis, kad reikėtų nustoti valgyti neišvirtus jūros gyvūnus.¹⁵ Bakteriologinė analizė nustato ūminių viduriavimų priežasties maždaug 50% atvejų. Gerai, kad daugumas viduriavimą sukeliančių susirgimų savaime praeina, bet maža jų dalis vis dėlto lieka gydytojui galvosūkiu, ir sunku nustatyti diagnozę. Dr. Bollin po sudėtingų tyrinėjimų rado kolitą.¹⁶ Ligonius peršvietus rentgenu ir ištyrus endoskopija, nebuvo matyti nenormalumo, tačiau žarnų histologinė analizė parodė mikroskopinį uždegimą. Nors mikroskopinio kolito dažnumas ir reikšmingumas kol kas neišaiškintas, svarbu žinoti, kad net bendras radiologinis ir endoskopinis tyrimas ne visuomet parodo histologinius pakitimus.

Diabetikų viduriavimo ligos yra geriau apibūdinamos. Pastebėta, kad diabetikės žiurkės praranda žarnų adrenerginę inervaciją. Tas atradimas yra svarbus, nes **klonidinas** — adrenerginė nervų stimulatorius (*adrenergic agonist*) smarkiai sumažina diabetikų viduriavimo dažnumą ir kiekį.¹⁸ Klonidinas sulėtina žarnų peristaltiką ir gerokai paskatina žarnų mukozės absorbciją.¹⁹ Nors klonidinas yra gana neutralus vaistas, bet reikia atsiminti, kad jį vartojant gali sumažėti kraujo spaudimas tų diabetikų, kurie serga autonomine nervų sistemos neuropatija. Kalcijaus kanalus blokuojantys vaistai, kaip, pvz., *Verapamil*, gal padės išgydyti viduriavimą. Elektrolitų transportas, ypač klubinė žarnoj, yra labai susijęs su *Ca* apytaka, ir buvo įrodyta, kad *Verapamil* sumažina serotoninino sukeltą viduriavimą.²⁰

Kolitų gydymas **antibiotikais** yra pasikeitęs. *Vancomycinas* geras, bet labai brangus vaistas; daugiau kaip 100 dol. per dieną — didelės išlaidos. **Metridiazolis** — (250 mg qid) ir **bacitracinas** (80 000 u qd) gerai veikia ir yra pigesni, o antibiotikų sukulto kolito pasikartojimas toks pat — 20-33%.^{21 22}

Kriptosporidai viduriavimą sukelia tiems, kurie serga imunitetą silpninančiomis ligomis. Bet yra pastebėta, kad kriptosporidai sukelia viduriavimą ir turintiems pastovų imunitetą.²³ Kriptosporidų infekcija neretai užpuola vaikus, kurie gali lengvai užkrėsti ir kitus šeimos narius. Kriptosporidų užkrėtimas dažnai (35%) būna ne atskiras, bet susijęs su kitais žarnų patogenais.

ŠALTINIAI:

- Peterson WL, Burnett CC, Smith HJ, et al: Routine early endoscopy in upper gastrointestinal tract bleeding. *N Engl J Med* 1981;304:925-929.
- Swain CP, Storey DW, Bown SG: Nature of the bleeding vessel in recurring bleeding gastric ulcers. *Gastroenterology* 1986;90:595-608.
- Fleischer D: Etiology and prevalence of severe persistent upper gastrointestinal bleeding. *Gastroenterology* 1983;84:538-543.
- Jensen DM, Machilado GA, Taipa JI: Emergent colonoscopy in patients with severe hematochezia. *Gastrointest Endosc* 1983;29:177-178.
- Fleischer D: Endoscopic therapy of upper gastrointestinal bleeding in humans. *Gastroenterology* 1986;90:217-234.
- Collins R, Langman M: Treatment with histamine H₂ antagonists in acute upper gastrointestinal hemorrhage. *N Engl J Med* 1985;313:660-666.
- Fleischer D, Sivak MV: Endoscopic Nd:Yag laser therapy as palliation for esophagogastric cancer. *Gastroenterology* 1985;89:827-831.
- Bown SG, Swain CP, Storey DW: Endoscopic laser treatment of vascular anomalies of the upper gastrointestinal tract. *Gut* 1985;26:1338-1348.
- McLaughan JS, Hicks W, Laufman W: Palliation of esophageal malignancy with photoradiation therapy. *Lancet* 1984;54:2905-2910.
- Lindor KD, Ott BD, Hughes RW: Balloon dilation of upper digestive tract strictures. *Gastroenterology* 1985;89:545-548.

ŽMONIŲ IMUNODEFICITO VIRUSO SUKELTOS LIGOS UŽSIKRĖTIMO BŪDAI

Augusta Z. Šaulys, M.D.

Augusta Z. Šaulys, M.D. DABFP

JAV akvizitinis (įgytas) imuno deficito sindromas buvo pastebėtas ir aprašytas 1981 metais. Ligos plitimo būdai paaiškėjo pirmiau negu buvo identifikuotas ligos sukėlėjas. Ši liga buvo pastebėta homoseksualų, intraveninių vaistų piknaudotojų ir Haiti valstybės gyventojų tarpe. Apie 1983 metus AID sindromas paplito kraujo transfūzijomis gydytų žmonių tarpe, šia liga sergančių motinų kūdikiuose ir persidavė žmonoms, vyrams ar sugyventiniams.

AID sindromo sukėlėjas, šiuo metu vadinamas HI — žmonių (*Human*) imuno deficito virusas, buvo atrastas, teisingiau, identifikuotas, 1983 metais. Jį turi beveik visi žmonės su AID sindromu. Pagrindiniai ligos plėtimosi būdai yra trys: 1) seksualiniai santykiai, 2) kraujo transfūzi-

jos, organizmo audiniais ir skysčiais, suteptos intraveninės adatos ir 3) per nėštumą ir gimdymą.

Visų AIDS sergančių ligonių tik 2% suaugusių ir 12% vaikų yra užsikrėtę kraujo transfūzijomis. Nors kraujas aktyviai perduoda infekciją, iš kraujo pagaminti biologiniai produktai — imuno globulinai, albuminai, frakcionuoti plazmos proteinai, HB vakcina infekcijos neperduoda. Stebint kraujo davėjų ir kraują gavusių ligonių ligos pasireiškimo laiką, yra nustatyta, kad AIDS inkubacinis periodas yra maždaug 28 mėnesiai. Taip pat paaiškėjo, kad užsikrėtę ligoniai ilgai nejaučia jokių simptomų, bet jau gali kitus užkrėsti. Jei jau užkrėsto kraujo davėjo ligos simptomai pasirodo 23 mėnesių laike — visi iš jo kraują gavę ligoniai užsikrečia HI virusu.

Nuo 1984 m. balandžio mėnesio transfūzijoms naudojamas kraujas yra tikrinamas, o koncentruoti krešėjimo faktoriai yra sterilizuojami karščiu ir chemikalais. Šiuo metu tiktai 1 iš 1000 000 kraujo transfūzijos vienetų teperduoda infekciją. JAV yra apie 12 000 hemofilija sergančių ligonių, kurie per kraujo transfūzijas užsikrėtę — turi AIDS virusui antikūnių. Jų tik nedidelė dalis susergera pačia blogąja ligos forma. Dauguma visai neturi simptomų arba tik patinsta limfinės liaukos. Tai pasireiškia maždaug per 3 metus. Šiuo metu neaišku, kas nulemia, ar šiuo būdu užsikrėtęs žmogus susirgs ar ne. Užsikrėtimo pavojus yra

Atkelta iš 6-to pusl.

11. Bornman PC, Harries-Jones EP, Tobias RG: Prospective controlled trial of transhepatic biliary endoprosthesis versus bypass surgery for incurable carcinoma of the head of the pancreas. *Lancet* 1986;1:69-71.
12. Joseph PK, Bizer LS, Sprayregen SS, et al: Percutaneous transhepatic biliary drainage: Results and complications in 81 patients. *JAMA* 1986;255:2763-2767.
13. Yolken RH, Lososky GA, Vonderfecht S, et al: Antibody to human rotavirus in cow's milk. *N Engl J Med* 1985;312:605-610.
14. Veiviseari T, Isolaure E, Delem A, et al: Clinical efficacy of the RIT 4237 live attenuated bovine rotavirus vaccine in infants vaccinated before a rotavirus epidemic. *J Pediatr* 1985;107:189-194.
15. Morse DL, Gurewich JJ, Hanrahan JP, et al: Widespread outbreaks of clam and oyster-associated gastroenteritis. *N Engl J Med* 1986;314:678-681.
16. Bo-Linn G, Vendrell D, Lee EA, et al: An evaluation of the significance of microscopic colitis in patients with chronic diarrhea. *J Clin Invest* 1985;75:1559-1569.

17. Chang EB, Bergenstal RM, Field M: Diarrhea in streptozocin treated rats: Loss of adrenergic regulation of intestinal fluid and electrolyte transport. *J Clin Invest* 1985;75:1666-1670.
18. Fedorak RN, Field M, Chang EB: Treatment of diabetic diarrhea with clonidine. *Ann Intern Med* 1985;102:197-199.
19. Schiller LR, Santa Ana CA, Morawski SG, et al: Studies of the antidiarrheal action of clonidine. *Gastroenterology* 1985;89:982-988.
20. Zinner MJ, McFadden D, Sherlock P, et al: Verpamil reversal of serotonin induced jejunal secretion of water and electrolytes in awake dogs. *Gastroenterology* 1986;90:515-519.
21. Teasley DG, Olson MM, Gebhard RL, et al: Prospective randomized trial of metronidazole versus vancomycin for *Clostridium difficile* associated diarrhea and colitis. *Lancet* 1983;1:1043-1046.
22. Young GP, Ward PB, Bayley N, et al: Antibiotic-associated colitis due to *Clostridium difficile*: Double blind comparison of vancomycin with bacitracin. *Gastroenterology* 1985;29:1038-1045.
23. Wolfson JS, Richter JM, Waldron MA, et al: Cryptosporidiosis in immunocompetent patients. *N Engl J Med* 1985;312:1278-1282.

daug mažesnis, jeigu sveikas žmogus įsiduria ar įsibrėžia ligo organizmo skysčiais sutepta adata, arba ant sveiko žmogaus gleivinės patenka suteptas skystis. Turbūt dėl to, kad čia patenka tik labai mažas infekcijos — „inoculum“ — vienetas. Duomenys, paimti tiriant 770 sveikatos darbuotojus, kurie įsidūrė, įsibrėžė arba į gleivines įsitrynė ligo organizmo skysčių. Atmetus visus, kurie buvo iš didelio užkrečiamumo grupės, — homoseksualus, intraveninių vaistų piktnaudotojus ir pan., liko tik 3, kuriuose rasta AIDS antikūnių. Iš jų tik vienas tebuvo atvejis, kad ir sveikatos darbuotojas, ir jį užkrėtęs ligonis turėjo ligos antikūnių. Tokiomis pat aplinkybėmis HB virusu žmonės užsikrečia daug dažniau — iš 100 atsitiktinai įsidūrusių 12-17 susergera hepatitu.

25% AID sindromu sergančiųjų yra užsikrėtę intraveninių vaistų piktnaudojimo keliu. Ši žmonių grupė labai pavojinga. Ta pati, nešvari adata naudojama iki 1000 kartų, skolinama arba išnuomojama nepažįstamiems žmonėms. Nors į organizmą per šią adatą kraujo patenka labai mažai, užsikrėtimo pavojus yra didelis, kadangi ta procedūra kartojama labai dažnai.

Tačiau pats svarbiausias HI viruso perdavimo būdas — seksualinis, ar tai būtų homo- ar heteroseksualinis būdas. Šiuo metu 74% AIDS ligonių yra homoseksualai arba biseksualai. 1983 metais paaiškėjo, kad ligą gali perduoti ir heteroseksualai. Haiti ir Afrikoje tai atrodo yra pagrindinis ligos plėtimosi būdas. Afrikoje vyrai ir moterys lygiai dažnai serga, JAV santykis yra 13 vyrų 1 moteris. Heteroseksuališkai AIDS susirgę žmonės yra jaunesni, turi daug seksualinių draugų ir santykių su prostitutėmis. Daug jų piktnauduoja intraveninius vaistus. Stojančių į kariuomenę jaunų vyrų serologiniai (85,10.1 — 86.3.3.) tyrimo duomenys rodo, kad JAV užsikrėtusių yra 1,6 iš 1000, o New York'o mieste 10,3 iš 1000. Neaišku, ar galima užsikrėsti HI virusu per vienkartinį seksualinį kontaktą, kaip sifiliu ar gonorėja. Taip pat turi reikšmės ir atskiro žmogaus imunitetas — tai užkrato perdavimas.

Pre- ir perinatalinis užkrėtimo būdas — tai užkrato perdavimas per motinos kraujotaką gemalui, per gimdymo procesą (įskiepįjant kraujo ar kitų organizmo skysčių), arba per motinos pieną. Gemalas ir naujagimis gali užsikrėsti AIDS prieš gimimą arba per gimimo procedūrą. Yra žinoma, kad užkrėtos motinos piene yra galima rasti HI virusą, bet tėra aprašytas tik vienas atvejis, kai, galima manyti, kad kūdikis apsikrėtė

šiuo būdu. Yra atvejų, kad AIDS sergančios motinos vieni vaikai gimsta apsikrėtę, o kiti sveiki. Spauda skelbia visokių užsikrėtimo būdų, pvz., per uodo įkandimą. AID sindromas dažniausiai pasitaiko žmonėms, kurie yra tarp 20 ir 59 metų amžiaus. Tačiau nei uodai nei erkės nesirenka aukų pagal spalvą ar amžių. Epidemiologinės studijos JAV, Floridos Belle Glade mieste lyje parodė, kad visi AIDS susirgimai buvo gauti seksualiniu būdu arba per intraveninius vaistus — ne taip kaip spauda pradžioje skelbė.

Iki 1986 m. 5 mėn. 1 d. 5,5% AIDS ligonių buvo sveikatos darbuotojai. Patyrinėjus pasirodė, kad 95% šių užsikrėtusių sveikatos darbuotojų gyvenimo stilius ir seksualiniai polinkiai atitinka žmonių grupę, kurių daugelis yra užsikrėtę — homoseksualai, vaistų piktnaudotojai ir t.t.

Iki 1987 m. vasario mėn. JAV buvo užregistruota daugiau kaip 30 000 AIDS sergančių ligonių. Nė vienas jų šeimų narys (be seksualinio ryšio su ligoniu) nebuvo užsikrėtęs HI virusu nebent jis pats piktnauduoja intraveninius vaistus ar buvo homoseksualas, ar panašiai. Tiriami buvo žmonės, kurie neturėjo su ligoniu seksualinio ryšio, išgyvenę toje šeimoje mažiausiai 3 mėnesius, didžiausio užkrečiamumo laiku — tai yra apie 18 mėnesių iki ligo simptomams pasirodant. Tie žmonės nelabai, arba visai nesisaugojo, kadangi ligonis atrodė dar esąs sveikas. Dauguma šių žmonių buvo tikrinti kas kelis mėnesius, iš viso per 36 mėnesius. Šeimos nariai naudojami tais pačiais namų įrengimais, virtuve, indais, šaukštais, prausyklomis ir tualetais. Rūbai buvo skalbiami visų drauge. Ligoniai buvo globojami, valgydinami, prausiami. Kita studija buvo 24 AIDS sergančių vaikų ir 86 jų šeimų nariai. Nebuvo pastebėta nė vieno užsikrėtimo, nežiūrint, kad kai kurie ligoniukai net įkando savo giminėms. Yra užregistruoti 30 atvejų, kur ligoniai įkando sveikatos darbuotojams, tačiau nebuvo nė vieno užkrėtimo.

HI virusas yra rastas kraujyje, seminaliname ir vaginaliname skystyje, seilėse, motinos piene, ašarose, šlapime, serume, Cerebrospinaliname skystyje ir alveolariniame skystyje. Dabartinėmis žiniomis, kraujas ir seminalinis skystis tikrai perduoda HI virusą. Motinos pienu ir vaginalinėmis sekrecijomis gal įmanoma perduoti AIDS. Faktas, kad virusas randamas kokiame organizmo skystyje dar nereiškia, kad tai yra svarbus užkrėtimo šaltinis. Šimtai dantų gydymo personalo gydė ligonius, sergančius AIDS, tačiau nė vienas jų nėra užsikrėtęs. Seilėse virusas randamas retai — tiktai

viename iš 83 ligonių, tuo tarpu kraujuje 28-niuose iš 50.

HI virusas inaktyvuojamas paprastu chloro (bleach) 1:10 skiediniu, alkoholiu, H₂O₂ paraformaldehidu, lizoliu ir karščiu (56°C — 10 min.).

Užsikrėtimai HI virusu vyksta beveik vien tik seksualiniu keliu, per kraują ir per gimdymą. Ligonių skaičiui sparčiai didėjant, didėja ir užsikrėtimo baimė. Atrodo, kad taip greit besiplečiąs ir taip žiauriai žmones sargdinąs virusas turi būti lengvai užkrečiamas ir sunkiai inaktyvuojamas. Epidemiologiniai tyrimai rodo, kad HI viruso infekcijos plėtimasis yra susijęs su žmonių asmeniškais papročiais ir palinkimais. Tai yra katastrofa, ir isteriška užsikrėtimo baimė nepadedą nei apsisaugoti, nei gydymo būdų ieškoti, dažnai tik sunkina šių jaunų ligonių dalią. Norint ligos plėtimą sustabdyti, reikia mažinti užsikrėtimo pavojų. Vargu ar kas gali pakeisti žmogaus seksualinę prigimtį ar papročius. Už tai yra svarbu, kad visiems būtų prieinama aiškiai ir suprantamai parašyta informacija apie užsikrėtimo būdus.

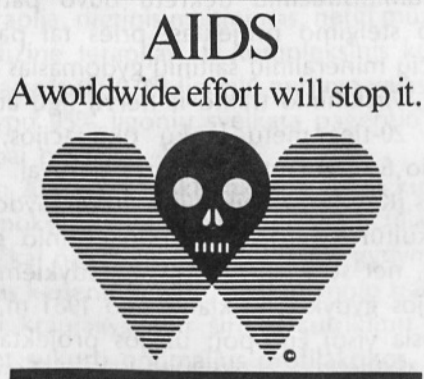
Summary

To date the accumulated data supports the conclusion that almost all HIV infections are transmitted by one of three routes: sexual, i.v. drug use and pre- and perinatal events. It is difficult to believe that a

virus, that is spreading so rapidly and causing a cruel and frightening disease is not highly contagious or easily transmitted. It is a public health problem of catastrophic dimensions. The fear of transmission compounds the suffering of the victims and hampers the solution of the problem. It is crucial to disseminate useful and practical information on the reduction of the risks of transmission, to all people — in a format and language that is acceptable, understandable and effective.

Šaltiniai — References:

1. Transmission of the Human Immunodeficiency Virus. Gerald H. Friedland, M.D., and Robert S. Klein, M.D. *N Engl J Med* 1987; 317: 1125-33.
2. Longterm Evaluation of HIV Antigen and Antibodies to p24 and gp41 in Patients with Hemophilia: Potential Clinical Importance. Jean-Pierre Allain, M.D., Yves Laurian, M.D., Deborah A. Paul, PhD., Francoise Verroust, M.D., and others. *N Engl J Med* 1987; 317: 1114-25.
3. AIDS and Hemophilia. Margaret W. Hilgartner, M.D., *N Engl J Med* 1987; 1153-54.
4. Michaelis BA, Levy JA. Recovery of human immunodeficiency virus from serum. *JAMA* 1987; 257-1327.
5. Friedland GH, Saltzman BR, Rogers MF, et al. Lack of transmission of HTLV-III/LAV infection to household contacts of patients with AIDS or AIDS-related complex with oral candidiasis. *N Engl J Med* 1986; 314: 344-9.

Vaistai AIDS diagnozei ir gydymui. Mažiausiai 70 vaistų laboratorijų gamina ar jau klinikose tiria 80 vaistų AIDS ligai gydyti. 25 vakcinų ir 21 diagnostiniai produktai taip pat jau yra bandymų stadijoje. JAV aktyviausia yra Burroughs-Wellcome laboratorija, gaminanti net 5 preparatus ir jau dabar pripažintą AIDS gydymui *Retrovir* (*Zidovudine* ar *AZT*) preparatą.

Kai kurie iš tų vaistų yra biologiniai „modifiers“, pvz., *alfainterferon*, *naltrexone*, *cyclosporin A*., kurie naudojami gydant ir kitas ligas. Kai kurie

Medicina, Nr. 2 (70) 1987

jų yra imunosupresorių ar imunostimuliatorių kategorijos. Iš jų 17 veikia kaip specialūs infekcijos gydymo vaistai: 8 gydymui *Pneumocystis carini* plaučių infekcijos, 3 — *cryptococcal meningitis*, 2 — *toxoplasmosis* *ir cytomegalovirus* ir *Mycobacterium avium-intraellulare*. Neseniai buvo pripažinti vakcina ir antra bei trečia generacija *ELISA* diagnostikos antikūnių ir antigenų produktai. Dabar tyrinėjami daugiau kaip 100 vaistų ir vakcinų.

Med. Tribune, Oct. 1987

AIDS statistika. Pagal užkrečiamų ligų kontrolės įstaigos (CDC) Atlantoje duomenis juodosios rasės yra 12%, ispanų-meksikiečių kilmės — 6% JAV gyventojų, bet registruotų AIDS sergančių juodųjų yra 24% ir ispanų — 14% iš 39 200 ligonių. Tarpe sergančiųjų moterų iš juodųjų — 52%, ispanių — 20%. Jaunus asmenis tikrinant karo tarnybai, randama apsikrėtusių AIDS virusu 4 kartus daugiau juodųjų negu baltosios rasės asmenų. Jeigu tokia proporcija vystysis ir toliau, tai apie 1991 metus iš jų 40% arba 54 000 bus mirę AIDS liga.

AMA News, Aug., 1987

MEDICINA OKUPOUOTOJ LIETUVOJ

SKRANDŽIO IR DVYLIKAPIRŠTĖS ŽARNOS OPOS GENECINĖS ZONOS OPINĖ LIGA IR JOS KOMPLIKACIJOS

P. Norkūnas, L. Mačiūnas ir P. Narbutas,

Vilniaus un-to med. fakulteto

I chirurgijos katedra

Autoriai skiria opinę ligą nuo jos komplikacijų, tvirtindami, jog kai ligonis jaučia skausmą, vemia, kraujuoja, kada endoskopuojant ar peršviečiant matyti opa — jau yra komplikacija — sienelės nekrozė. Pykinimas ir vėmimas — tai prievartio surandėjimo bei susiaurėjimo pasekmė, o vietinis jautrumas arba skausmingumas atsiranda irgi dėl komplikacijų, opai penetruojant, tuo tarpu subjektyviai skausmas esąs jaučiamas sienelei spastiškai susitraukinėjant.

Pagrindinis genezinė zonoj opos atsiradimo faktorius yra sutrikęs kraujo nutekėjimas. O tam esą daug priežasčių. Viena jų — tai vertikali padėtis, kurioje neigiamai pasikeičia skrandžio aplinkos veninė sistema. Kada dar prisideda nerviniai, pepsiniai, medikamentiniai faktoriai ir įvairūs stresai, bei viso to pasekmėje padidėja sienelės raumeninių sluoksnių tonusas, tada pasunkėja kraujo nutekėjimas, atsiranda cirkuliacinė anoksija, sukianti vietinę distrofiją ir nekrobiozę. Visa tai dar nesukelia jokių simptomų; skopuojant neretai randama besimptomė niša. Hiperfunkcinės gleivinės reljefinius pakitimus, panašius į gastritinius, dažnai turi save sveikais laikantys asmenys, kurių „skrandis ir akmenis virškina“.

Minėtoji apytakos anoksija padidina sekreciją ir rūgštingumą, sienelės tonusą ir peristaltiką. Anatominių pakitimų nerasdami, vieni galvoja, kad tai besimptomis lėtinis gastritas, kiti šią būklę laiko funkciniais sutrikimais.

Skrandžio sultyse vandenilio jonų koncentracija esanti milijoną kartų didesnė negu kraujuje. Ši disproporcija nekenksminga tol, kol, žalingiems faktoriams paveikus, pralaužiamas epitelio barjeras ir funkcinė patologija tampa anatomine. Histaminui dirginant cholinergines skaidulas, padaugėja vandenilio jonų, pepsino ir padidėja sienelės tonusas. Vandenilio jonų atgalinė difuzija į gleivinę ir pogleivį pažeidžia kapiliarus, sukeldama pogleivio edemą, kuri jau reiškiasi svarbiausiuoju gastritinės stadijos simptomu — „ėda rėmuo“. Pats gastritas šioj stadijoj gali

būti hipertrofinis, hipertrofinis su atrofinais židiniai, galop difuziškai atrofinitis.

Vėlesnė gastrito fazė — erozinė. Čia jau pasireiškia sienelės spazmai su skausmais epigastriume, varginantis rėmuo, salivacija ir pykinimas, neretai vėmimas rūgščiom masėm, kartais krauju. Tačiau kraujuojančios vietos ne visada randamos netgi operacijos metu; gastroskopuojant matoma hipertrofija su erozijomis.

Dar labiau sutrikus kraujo nutekėjimui opos genezinė zonoj, erozijos gilėja ir prasiplečia, padidėja nekrobiozė — pereinama į opinę stadiją. Šioj fazėj neretai (17%) pasitaiko besimptomiai židiniai variantai, kada — apsupti normalios arba hiperfunkcinės gleivinės — randami židiniai pakenkimai su galimom pavojingom komplikacijom: perforacija, penetracija, stenozė, kraujavimu, galop suvėžėjimu.

„Sveikatos Apsauga“ Nr. 8, 1987

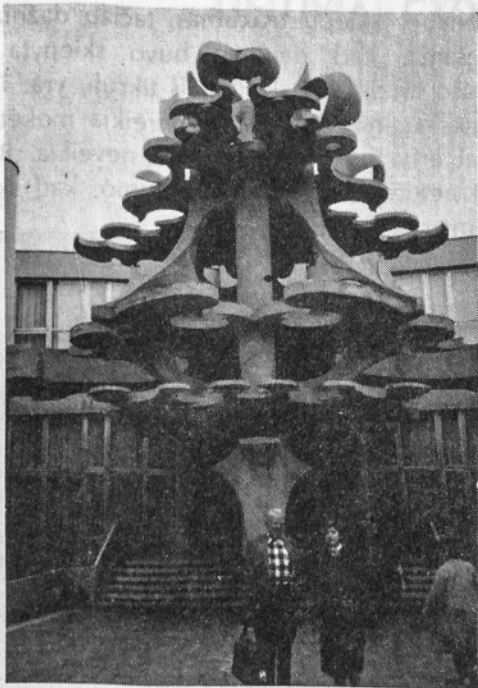
DRUSKININKŲ KURORTUI 150 METŲ

Jau 1790 metais pateikiamos žinios apie jo gydomojusis vandenį, o 1816 m. T. Narbutas aprašė Druskininkų mineraliniu vandeniu visiškai išsigydytus ligonį, nebegalėjusį paeiti ir gydytojų pripažintą nebepagydomu. 1837 m. gruodžio 31 d. caro administraciniu dekretu buvo patvirtintas kurorto steigimo projektas, prieš tai paskelbus tenyškčių mineralinių šaltinių gydomasias savybes sąnarių, virškinimo trakto ir nervų ligų atvejais.

Po 20-ties metų lenkų okupacijos, 1940 lapkričio 6 d. kurortas grąžintas Lietuvai. 1952 m. atkurtas (Karolio Dineikos iniciatyva) Gydomosios kūno kultūros parkas ir ambulatorinio gydymo centras, net su kaskadinėmis maudyklėmis. Fizioterapijos gydykla, veikianti nuo 1981 m., esanti didžiausia visoje Europoje; už jos projektavimą ir statybą architektams, statybininkams ir kt. specialistams teko visasąjunginė premija.

Šiuo metu kurorte dirba 306 gydytojai ir 46 gydomosios kūno kultūros specialistai, o medicinos seserų, felčerių ir laborantų — 797.

Pernai čionai gydėsi 86 tūkstančiai ligonių. Suaugusieji gydosi virškinimo trakto, širdies ir kraujagyslių, judamojo aparato, nervų ir ginekologines ligas, cukrinį diabetą bei nutukimą; tuo tarpu vaikai gydomi nuo virškinamojo trakto ir nervinių ligų bei diabeto. Čia gydomas širdies reumatas bei sąnarių ligos. Druskininkų geriamas

Druskininkų Kurorto Pagrindinis vonių pastatas
1985 m.

Nuotr. V. Šaulio

sis vanduo, mineralinės vonios, gydomasis purvas ir pats klimatas esą labiausiai efektyvūs įvairiems gastroenterologiniams susirgimams, tad 54,7% ligonių atvyksta sutrikus virškinimui.

Šalia paminėtų gamtinių gydymųjų veiksnių, pritaikoma ir gydomoji kūno kultūra, masažas, fizioterapija, dietinis maitinimas, netgi muzikinė ir psichofizinė terapija. Šis kompleksinis kurortinis gydymas esą tik 0,9% ligonių nebuvo veiksmingas, tuo tarpu 95% ligonių sveikata pagerėjo ir 4,1% net labai pasitaisė.

Jau 20 metų Druskininkuose veikia kurortologijos mokslinio tyrimo laboratorijos filialas, kur mokslškai nagrinėjamas kurortinio gydymo efektyvumas kepenų bei kitų virškinamojo trakto ligų, taipogi kraujagyslių ir širdies sutrikimų atvejais, siekiant sukurti optimalius profilaktikos, gydymo ir reabilitavimo kompleksus.

Sveikatos Apsauga, Nr. 7, 1987

Z. Jančiukas

Kurortų valdymo tarybos
bazinė sanatorija „Draugystė“

Sovietų medicinos trūkumai. Prieš keletą savaičių 30 amerikiečių gydytojų dvi savaites keliavo po Sovietiją, kaip „atvirumo“ laikotarpio specialistų pasikeitimo programos nariai. Vienas jų, R. Saladar, MD iš Wisconsin trumpai aprašė

savo įspūdžius. Pasak jį, „kraštas išvystęs 21 amž. technologiją, bet tebepraktikuoja 19 a. mediciną. Sovietų pasiekimai erdvėje stebina pasaulį, bet negerai, jeigu tenai susirgtum. Ir tai ne dėl ekonominės padėties, bet dėl to, kad visa pirmenybė skiriama ginklavimuisi ir erdvės užkariavimui. . .“ Dr. Saladar rašo apie biurokratinį košmarą, nešvarias ir apleistas ligonines, trūkumus pagrindinių reikmenų ir net personalo kyšininkavimą. Trūkumas adatų, operacinių pirštinių ir kt. Primityvios sterilizacijos priemonės. Neveikianti arba sena rentgeno aparatūra. Pripažįsta, kad kai kuriose srityse, kaip akių mikrochirurgijoje, gal net pirmauja. Planavimo stadijoje esančios reformos, planuojami diagnostiniai centrai su modernia aparatūra. Taip pat būsią priskirti gydytojai kiekvienai sovietų šeimai ir būsią leidžiama gydytojams imti honorarą kai kurioms gydymo procedūroms atlikti.

AMA News, Nov. 13, 1987

Vienas iš „Medicinos“ žurnalo tikslų yra supažindinti mūsų jaunuosius kolegas su lietuviškais mediciniškais terminais. Vyresnieji per keletą dešimtmečių jų nenaudodami, taip pat esame gerokai primirę. Besivystančiai medicinos technologijai, diagnostikai ir terapijai iškyla naujos sąvokos, nauji aptarimai, susidaro naujas žodynas. Dabar Lietuvoje gydytojai ir kalbininkai turi nemaža sunkumų, švarindami kalbą. Medicinos klausimais periodikoje, pvz., „Sveikatos apsauga“ kai kada turi skyrius, kur nagrinėjamos kalbos problemos. Šių metų „Sveikatos apsaugos“ aštuntame numeryje kalbininkas K. Gaivenis straipsnyje „Negaluojančios medikų žodžiai“ rašo apie kai kurių išsireiškimų kilmę. „... mūsų protėviai sveikatą ir žmogaus psichofizines galias tapatino su skysčiais. Pvz., sakoma, kad sveikata, jėgos **senka**, sveikatos, jėgų **pasisemiama**; protas būna **skystas**; mintys iš galvos **išgaruoja**, džiaugsmas ar pyktis **verda**; širdis esti džiaugsmo **sklidina**; pyktį galima **išlieti** ir t.t.“ Išsireiškimai parodo, kad kalba kuriama šimtmečiais ir nusako lietuvių gyvenimus nuo amžių vandeningame krašte. Jei mūsų protėviai būtų gyvenę dykumose, išsireiškimai būtų kitokie. Kalbą veikia kitų kalbų žodžiai, išstumia šimtmečiais naudotus žodžius. Kas tinka šnekamajai kalbai, netinka rašomajai.

Ligoninėje susitinka du pažįstami. Jonas užkalbina Petrą:

— Su kuo guli?

— Su pilvu.

— O aš tai su kepenimis.

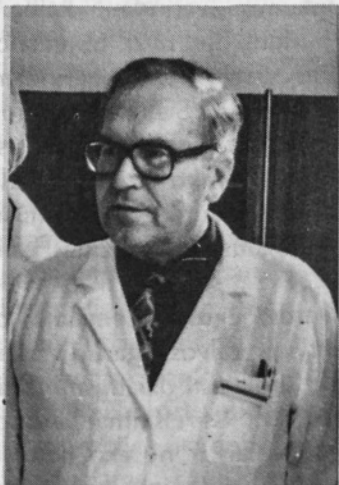
Gydytojai irgi panašiai pasikalba, ir kartais parašo: „Gydėsi su diagnoze“, „dirba ant dviejų etatų“, „stebimas virškinimo sutrikimas“ ir panašiai. Tai neigiama kitų kalbų įtaka.

Neapsieinama be tarptautinių žodžių, sunku rasti tinkamų žodžių pakeisti **indikaciją** ir **kontraindikaciją**.

Anglų kalba medicinos žurnaluose dažnai sutinkame išsireiškimą AIDS. Lietuviškoje periodikoje tas sutrumpinimas iššifruojamas kaip **akvizitinis imunodeficitas sindromas**. Terminas ne visai tikslus. Geriau tikty: **įgyto imunodeficitas sindromas**. Tai būtų tikslesnis angliškos santrumpos AIDS atitikmuo“.

Sveikatos Apsauga, Nr. 8, 1987

• Respublikiniame širdies ir kraujagyslių chirurgijos centre Vilniuje 1987 m. rugsėjo 2 d. buvo padaryta pirmoji širdies persodinimo operacija. Chirurgų grupei vadovavo Vilniaus universiteto medicinos fakulteto prof. dr. Algimantas Marcinkevičius. Jau prieš porą dešimtmečių chirurgai pradėjo ruošti širdies persodinimo operacijoms, bet tik šį pavasarį buvo gautas Sovietų Sąjungos sveikatos apsaugos ministerijos leidimas Vilniuje pradėti širdies persodinimo operacijas.

Prof. dr. Algimantas Marcinkevičius

Sovietų medicina. Gydytojo, dirbusio sovietų sveikatos apsaugos srityje, įspūdžiai. Tenai viskas priklauso valstybei, viskas matuojama, kad tik valstybė turėtų naudoti iš dirbančiojo. Ypatingai pastebima, kai gydomas asmuo yra 70 metų ar vyresnis: naudingas visuomenės narys turi turėti

pirmenybę. Skiepų trūkumas, tačiau dažniausiai pranešama, kad daugiau buvo skiepyta nuo kokliušo ar difterijos, negu iš tikrųjų yra. Tėvai tuo nesirūpina, nes už ką nereikia mokėti, tas dažnai arba nereikalinga, arba neveikia. Be to, Tėvai neturi pakankamo supratimo, kad skiepai vaikams reikalingi.

SVEČIAI IŠ LIETUVOS

Šią vasarą Amerikoje lankėsi keletas Lietuvos gydytojų studijų tikslais ar pasisvečiuoti.

Prof. Mečislovas **Vitkus** lankė ligonines ir pažįstamus nuo New York'o iki Kalifornijos. Dr. Vitkus yra Vilniaus universiteto mikrochirurgijos skyriaus pirmas organizatorius ir skyriaus vedėjas. Svečias turėjo progos vaizdinėm priemonėm daugelį supažindinti su savo ir kolegų darbų rezultatais.

Prof. med. m. dr. Arimantas **Dumčius**, Kauno medicinos instituto širdies ir kraujagyslių chirurgijos skyriaus vedėjas ir instituto lektorius. Dr. Dumčius savo laboratorijos pasiekimus demonstravo ir paskaitas skaitė Pitsburge, Pensilvanijoje ir Čikagoje, Lojolos universiteto ligoninės gydytojams. Taip pat lankė kardiovaskularinius chirurgijos departamentus keliose Čikagos universitetų ligoninėse. Taip pat turėjo galimybę aplankyti jau iš seniau žinomus Toronto ir Montrealio miestus.

Paminėtina, kad dr. Dumčius domisi neseniai Kaune įsteigtu medicinos ir farmacijos istorijos muziejumi. Muziejus įkurtas restauruotame dviejų aukštų šešioliktojo amžiaus pastate Rotušės aikštėje. Muziejaus eksponatai parodo medicinos mokslo raidą Lietuvoje, Kauno universiteto medicinos fakulteto ir Kauno medicinos instituto veiklą. Muziejaus direktorius yra Tauras Mekas. Ten jau yra apie 10 tūkstančių eksponatų. Jų tarpe yra medikų sukurti originalūs prietaisai ir instrumentai, medicinos literatūra, farmacijos preparatai ir kt.

Atrodo, kad muziejus domisi ir JAV lietuvių išievių medicinos srities istoriniais eksponatais.

Dr. Rūta **Vaičiulytė**, kardiologė, Kauno Medicinos Institute ir dr. Lina **Grigonienė**, kardiologė, Valstybinio Vilniaus universiteto gydytojų tobulinimosi fakulteto, kardiologijos katedros asistentė turėjo progos aplankyti universiteto klinikas, kardiologijos skyrius.

LIETUVIAI GYDYTOJAI — AKADEMIKAI

LIETUVIAI GYDYTOJAI AMERIKOS IR KANADOS UNIVERSITETUOSE

Milda Budrys, M.D.

Milda Budrys, M.D.

Amerikos profesūra nesinaudoja prestižu ir materialinėmis gėrybėmis, kaip jų kolegos Europoje, tačiau patekti į universiteto mokomąjį personalą — nėra lengva. Reikia skirti daug laiko, energijos, turėti gabumų, noro bei ištvėmės. Kai kurie universitetai savo profesūrą skirsto į profesorius — mokslininkus ir klinikinius profesorius. **Mokslininkai profesoriai** dirba visą laiką universitete, daro eksperimentus, rašo straipsnius, knygas, skaito paskaitas. **Klinikiniai profesoriai** dirba universitete tik dalį laiko, dažniausiai klinikose su rezidentais, kartais skaito paskaitas ir dalyvauja eksperimentuose, rašo mediciniškus straipsnius. Jų darbas nėra apmokamas. Kai kurie klinikiniai profesoriai, pvz., patologai, dirba pilną laiką, bet ne universiteto klinikose, o ligoninėse, kurios yra susijusios su medicinos mokyklomis. **Akademiniai rangai** prasideda instruktoriumi, toliau seka asistentas profesorius, associate profesorius ir profesorius.

Esu tikra, kad pateiktas sąrašas nėra pilnas. Čia yra suminėti tik tie lietuviai gydytojai, kurių pavardes radau LGB, Medicinoje, periodinėje spaudoje, draugijų veiklos aprašymuose, kurie dalyvavo lietuvių gydytojų suvažiavimuose ir paskutiniu laiku Mokslo ir kūrybos simpoziumuose.

XIX šimtmečio pabaigoje Amerikoje jau buvo vienas lietuvis gydytojas, kuris dirbo universitete. Tai buvo **daktaras Teodoras Kodis**. Jis baigė Strasburgo universitetą Vokietijoje 1889 m. Apgynęs tezę „Epithel und Wanderzelle in der Haut des Froschlavernschwanzes“, kuri buvo išspausdinta Leipcige, gavo medicinos daktaro laipsnį. Į JAV atvyko 1893 m. ir apsigyveno Chicagoje, kur atidarė savo kabinetą. Po kiek laiko buvo pakviestas į St. Louis, Mo. — Washingtono universitetą ir buvo **patologijos katedros lektorius bei medicinos departamento muziejaus kuratorius nuo 1986 iki 1901 m.** Yra žinoma, kad 1902 m. dr. T.K. gyveno St. Louis, Mo., bet po to jokių žinių negalima rasti. (1)

XX-jo šimtmečio medikus — akademikus galima suskirstyti į **keturias grupes**. I-mąją grupę sudaro gydytojai, baigę Amerikos universitetus XX-o šimtmečio pradžioje (tai yra senieji emigrantai ir jų vaikai). II-rąją grupę sudaro gydytojai, baigę Amerikos universitetus XX-tojo šimtmečio viduryje ir pabaigoje (tai naujosios emigracijos atstovai), III-jai grupei priklauso Vytauto Didžiojo universitetą baigę ir IV-jai grupei — gydytojai karo metu baigę universitetus Vokietijoje.

I-JI GRUPĖ

Kai kurie šios grupės lietuviai gydytojai buvo gimę Lietuvoje ir atvyko į JAV, būdami jauni. Čia baigę medicinos mokslus, pradėjo verstis privačia praktika. Kiti gi jau gimę Amerikoje ir yra senųjų emigrantų vaikai. Ši grupė apima pusę šimtmečio metų laikotarpį. Seniausias šioje grupėje yra dr. P. Jakmauh, kuris baigė medicinos mokslus 1913 m. ir buvo Bostono universiteto instruktorius, ir jauniausias baigė 1952 m. — dr. Aldona Baltch-Gravrogkienė, dr. Eugene Kinder ir dr. Alphonse Palubinskas.

Iš šios grupės į universitetų sąrašus pateko 11 gydytojų, iš kurių 2 dirbo pilną laiką, o kiti buvo klinikiniai instruktoriai ar profesoriai ir vertėsi privačia praktika.

Dr. Andrius Akelaitis (1904-1955) gimė Baltimorėje. Baigė John Hopkins Medical School 1929 m. Įsigijo psichiatrijos ir neurologijos specialybę. (American Board of Psychiatry — Neurology, AB-P&N) Praktikos teises gavo New Yorko valstijoje 1929 m. **Nuo 1930 m. iki 1936 m. buvo instruktorium ir nuo 1936 m. iki 1946 m. asist. prof. University of Rochester, N.Y. 1947-1955 m. buvo asist. prof. of neurology Cornell universitete, N.Y.** Buvo išspausdinęs keletą straipsnių Amer. Journal of psychiatry, Archives of Neurology & Psychiatry. Mirė New Yorke 1955 m. (2)

Infekcinių ligų žinovė, dirbanti New Yorko universitete, yra **dr. Aldona Baltch-Gravrogkienė** (1926—) gimė Binghamton, N.Y. Su tėvais buvo nuvykusi į Lietuvą. Grįžusi iš Lietuvos, 1952 m. baigė State Un. of New York — Upstate College of Medicine — Syracuse N.Y. Praktikos teises įsigijo New York'o ir Illinois valstijose NB — 1953 m. 1959 m. išlaikė vidaus ligų specialybės egzaminus (A.B. of M.) ir pasirinko infekcines ligas. Stažą ir rezidūrą atliko Blythedale vaikų ligoninėje Valhalla N.Y. Dirbo University of Illinois. **Dabar yra medicinos profesorė ir docentė farmakologijos ir eksperimentinės medicinos skyriuose — Albany Med. Coll. of Union Un. — Albany, N.Y.** Yra parašiusi apie 50 mediciniskų straipsnių. ALGS narė. 1953 m. skaitė paskaitą Lietuvių seminare Chicago Midwest Conference ir dalyvavo V. MK simpoziume, 1985 m. (3) ir (4—'75)

Dr. Tadas Dundulis (1885-1965). Gimė Joniškio apylinkėje, Lietuvoje. Į JAV atvyko 1906 m. Pradžioje mokėsi Northwestern Institue, Lewis universitete ir 1929 m. baigė Chicago Medical School, gaudamas gydytojo diplomą. Tik baigusį, jauną ir gabų gydytoją Auburn Park ligoninės gailėstingųjų seserų mokykla tuojau pakvietė dėstyti anatomiją ir fiziologiją. Vėliau dr. Dundulis buvo pakviestas dirbti į Chicago Medical School.

Šalia savo profesinio darbo dr. Dundulis aktyviai dalyvavo teatrinėje veikloje, dainavo choruose, rašė eilėraščius. Vaidinime, kurį statė šiaurinėje Čikagos dalyje gyvenantieji lietuviai Šv. Mykolo parapijoje, „Dėdė atvažiavo“ vaidino svarbiausią vaidmenį. Vienam jo eilėraščiui kompozitorius Mikas Petrauskas parašė melodiją.

Dr. Dundulis bendradarbiavo spaudoje ir I pasaulinio karo metu buvo Lietuvai šelpti fondo finansinis sekretorius, surinkęs 45 000 dolerių,

kuriuos išsiuntė nuo karo nukentėjusiems Vilniuje ir Petrapilyje.

Dr. Dundulis praktikavo Čikagoje, čia ir mirė.

Chicagietis, prasiskverbęs į universiteto sąrašus, buvo **dr. Walter Eisin** (1911—). Gimė Chicagoje, baigė Loyolos universitetą — Stritch School of Medicine. 1935 m. stažą atliko Šv. Kryžiaus ligoninėje, Chicagoje. Turėjo BS, FICS, laipsnius, yra diplomate of the AB - OG — akušerijos ir ginekologijos specialybėje. Praktikos teises gavo Illinois valstijoje 1936 m. Priklausė Am. Soc. of psychosomatic medicine, Am. medical writers assc., fellow of the Institute of medicine of Chicago. Tarnavo JAV kariuomenėje (1942-46 m.) ir grįžo kapitono laipsniu. Privačia praktika vertėsi Chicagoje. **Iki 1984 m. buvo klinikinis instruktorius Loyolos universitete — ginekologijos departamente.**

Dr. W.E. buvo vienas iš pirmųjų lietuvių medicinos brolijos Lamda Mu Delta kūrėjų. Jis buvo ALGS ir ALDD narys ir pirmininkas. Per pirmą ALGS suvažiavimą Chicagoje 1957 m. skaitė paskaitą. Dr. W.E. buvo Šv. Kryžiaus ligoninės štabo narys ir pirmininkas. Yra išspausdinęs kelis mokslinius straipsnius amerikiečių spaudoje. Dabar yra pasitraukęs į pensiją ir gyvena Chicagos priemiestyje — Palos Park, Ill. (Autobiografija)

Bostone praktikavęs, pagarsėjęs tiek amerikiečių, tiek lietuvių tarpe buvo **dr. Paul Jakmauh-Jakimavičius** (1887-1964). Gimė Lietuvoje — Vabalninke. Į JAV atvyko 1891 m. Baigęs pradžios mokyklą ir aukštesniąją mokyklą — So. Bostone. Medicinos studijas tęsė Tufts College of Medicine, kurią baigė 1913 m. Praktikavo So. Bostone. Dr. P.J. aktyviai dalyvavo profesinėse organizacijose — buvo Carney Hospital Alumni Association pirmininkas, ligoninės štabo pirmininkas, pediatrijos departamento vedėjas, Boston Medical Society pirmininkas, Bostono civilinės gynybos lektorius, Massachusetts valstijos sveikatos komisijonierius ir **1924-34 m. Bostono universiteto instruktorius.** Aktyviai dalyvavo lietuvių veikloje. Priklausė SLA, So. Bostono lietuvių piliečių draugijai, šv. Kazimiero dr.-jai, Nuteriotos Lietuvos dr.-jai. 1912-16 m. tarnavo Amerikos kariuomenėje. Po II-jo pasaulinio karo buvo So. Bostono BALF'o skyriaus pirmininkas. Mirė 1964 m. Bostone nuo širdies atakos. (5) ir (6)

Dr. Eugene Kinder (1926—). Gimė ir augo Chicagoje. Baigė Loyolos un. 1952 m. pradžioje

vertėsi bendra praktika. 1954-56 m. tarnavo USA kariuomenėje. Grįžęs į privatų gyvenimą, nutarė specializuotis psichiatrijoje. Atliko rezidentūrą Georgetown un., Washington, D.C., 1963 m. įsigijo psichiatrijos specialybę (A.B. — P & N). Buvo klinikinis associate profesorius Illinois universitete 1964 iki 1974 m. ir klinikinis associate profesorius Rush Medical School 1964—1974 m., vėliau nuo 1974 iki 1979 m. klinikinis profesorius Wisconsin univ. Yra parašęs kelis mokslinius straipsnius. Turi praktikos teises Illinois, Wisconsin ir Arizonos valstijose. Dabar gyvena Phoenix, AZ. (Autobiografija).

Dr. Enockas Ignas Klimas (1884-1937). Gimė Jezno valsč. Baigęs Jezno mokyklą, 1903 m. atvyko į JAV. Kiek pramokęs anglų kalbos, įstojo į Valparaiso un. (1905 m.). Gavęs BS laipsnį, 1910 m. įstojo į Temple un. Med. School, kurią baigė 1915 m. Praktikai pasirinko Philadelphia, PA. **1919-20 m. buvo klinikinis asist., o 1936-37 m. instruktorius Temple un., Philadelphijoje.**

Dar būdamas Valparaiso un., vadovavo studentų dr.-jai. Gyvendamas Philadelphijoje ir besirūpindamas Lietuva, suorganizavo Amerikos ir Lietuvos paskolą. Buvo milijoninės Lietuvos budavojimo ir paskolos bendrovės direktorium. Priklausė Tėvynės mylėtojų dr.-jai, SLA, Sandarai. Rašė Darbininkų viltyje, Tėvynėje, Laisvoje mintyje ir kt. Buvo didelis sporto mėgėjas. Mirė 1937 m. (5) ir (7)

Gimęs ir augęs Rytinėse Amerikos valstybėse ir medicininę karjerą padaręs Kalifornijoje yra **dr. Alphonse Palubinskas**. Gimė 1922 m. Lowell, Ma. Studijavo Oberlin College, Ohio, kur 1942 m. gavo BA laipsnį ir Harvard un. Med. Sch., kurią baigęs gavo MD laipsnį, 1952 m. Stažą atliko Henry Ford Hospital, Detroit, Mi. ir rezidentūrą radiologijoje — Peter Bent Brigham ligoninėje, Boston, Ma. Radiologijos specialybės (A.B. — R) egzaminus išlaikė 1956 m. Nuo 1959 m. pradėjo dirbti Harvard Med. Sch., 1957 m. išvyko į Angliją, kur buvo klinikinis asistentas, 1958 m. tobulinosi Stockholme, Švedijoje — Karolinska ligoninėje. Nuo 1959 m. persikėlė į San Francisco, Ca. — **University of California — School of Med., kurioje ir dabar dirba ir yra radiologijos ir neurologijos profesorius.** Jis yra daugelio San Francisco ligoninių konsultantas ir dažnas kalbėtojas įvairiose konferencijose. Yra parašęs ir išspausdinęs (iki 1984 m.) — 104 mokslinius straipsnius. (Autobiografija)

Medicina, Nr. 2 (70) 1987

Kitas lietuvis gydytojas pasirinkęs savo gyvenimo vietą Kalifornijoje yra **dr. John Russell** (1908—). Gyveno Chicagoje ir studijavo mediciną, kaip ir daugelis kitų lietuvių, Loyolos un. Įstojo į universitetą 1924 m., gavo MS laipsnį, dėstė fiziologiją. 1932 m. baigė Loyolos un. Med. mokyklą ir gavo gydytojo diplomą. Stažą atliko Cook County ligoninėje Chicagoje ir 1934-36 m. praktikavo Chicagoje. 1936-38 m. persikėlė į Kansas ir pradėjo dirbti Kansas valstybinėje ligoninėje ir Meringer klinikoje — Topeka, Kansas. 1939 m. atlikęs psichiatrijos stažą, **buvo paskirtas asistentu prof. Katalikų un. Washington, DC — psichiatrijos departamente.** Jis taip pat vadovavo ir vaikų klinikai. Psichiatrijos specialybės egzaminus (A.B. — P. & N.) išlaikė 1942 m. Nuo 1942 m. iki 1946 m. tarnavo JAV kariuomenėje. Grįžęs iš kariuomenės, pasirinko Kaliforniją ir nuo 1946 m. iki 1973 m. buvo Long Beach Mental hygiene klinikos vedėjas ir turėjo privačią praktiką. 1982 m. pasitraukė į pensiją ir gyvena Camarillo, Ca. Yra išspausdinęs keletą mediciniškų straipsnių. Dr. J.R. buvo vienas iš Lamda Mu Delta brolijos organizatorių. Buvo vedęs lakūno Vaitkaus seserį. (Autobiografija)

Ilgametis Chicagos lietuvių gydytojų draugijos pirmininkas, gyvenęs ir dirbęs Chicagoje, buvo **dr. Mykolas Strikolis** (1892-1962), gimęs Ramygalos valsč. Panevėžio apskr. Į JAV atvyko 1905 m. ir apsigyveno pas pusbrolių Albertą Amsterdam, N.Y. Baigęs aukštesniąją mokyklą, įstojo į Valparaiso un., kur 1913 m. gavo BS laipsnį. Mediciną pradėjo studijuoti Philadelphijoje — Temple un., bet vėliau persikėlė į Čikagą ir 1918 m. baigė Loyolos un. — Stritch School of Med. Baigęs medicinos mokslus, buvo pašauktas į JAV kariuomenę.

1919 m. grįžo iš kariuomenės kapitono laipsniu. Pradėjo verstis privačia praktika, o taip pat buvo **Chicago Med. School anatominės chemijos lektorius 1925-29 m. ir 1929-30 m. instruktorius chirurgijoje.** 1937 m. išlaikė chirurgo egzaminus ir gavo FACS (Fellow of American College of Surgeons) laipsnį. Lietuvių medikų brolija Lamda Mu Delta pakėlė jį į garbės narius.

Dr. M.S. buvo Šv. Kryžiaus ligoninės štabo narys ir nuo 1933-34 m. prezidentas. Priklausė SLA, Kęstučio dr.-jai, Fraternal Order of Eagles. Į ALDD įstojo 1919 m. ir buvo jos aktyviu nariu iki mirties; šešerius metus buvo dr.-jos pirmininkas. Mirė Chicagoje. (8)

Dr. Jerome Urban (1914 m.). Gimė Brooklyne, N.Y. Baigė Columbia universiteto College of Physicians & Surgeons, New Yorke 1938 m. Tais pačiais metais gavo ir praktikos teises NY. Įsigijo chirurgijos specialybę (AB- S) (3)

Dr. Urbanas gal yra įžymiausias to laikotarpio lietuvis gydytojas. **1952-60 m. jis buvo instruktorius, 1960-68 m. klinikinis asistentas-profesorius, 1968-81 — klinikinis associate profesorius ir nuo 1981 m. klinikinis profesorius**

Dr. J. Briedikis „Sveikatos Apsaugoje“ 1969 m. Nr. 5 aprašydamas vizitą Amerikoje, suminėjo JAV lietuvių gydytojus, dirbančius mokslinį darbą. Savo straipsnyje apie dr. Jerome Urbaną rašo: „... dr. J. Urbanas yra gerai žinomas JAV krūtinės ląstos chirurgas; dirba garsioje Vėžio ir gretutinių susirgimų ligoninėje Niujorke. Jo straipsniai spausdinami įvairiuose moksliniuose žurnaluose, jis skaito paskaitas JAV ir už jos ribų“.

Dar vienas čikagietis — Lamda Mu Delta narys, pasiekęs universiteto dėstytojų eiles, yra **dr.**

John Waitkus (1918—). Gimė Cicero, Ill. Mediciną studijavo ir baigė Loyolos un. Stritch School of Med. 1943 m. Stažą ir chirurgijos rezidentūrą atliko Cook County ligoninėje 1947-50 m. Chirurgo specialybės egzaminus (A.B. — S) išlaikė 1951 m. Tarnavo JAV kariuomenėje 1944-46 m. **Yra klinikinis asist. prof. Loyolos un. — chirurgijos departamente**, taip pat konsultantas Šv. Kryžiaus, Šv. Bernardo ir Veteranų adm. ligoninėse Chicagoje. Praktikuoja Chicagoje. (4—75—2830 p.)

II—ROJI GRUPĖ

Šiai grupei priklauso po II-rojo pasaulinio karo atvykusių emigrantų vaikai, kurie, baigę Amerikos universitetus, pasirinko akademinę karjerą. Kai kurie iš jų yra gimę Lietuvoje, kiti Vokietijoje, o jauniausieji čia, JAV. Pirmoji lietuvių gydytoja, gimusi Lietuvoje, ir baigusi Amerikos universitetą 1957 m., yra daktarė Marija Daugėla. Po jos baigusiujų skaičius nuolat didėjo ir 1984-85 m. jau buvo apie 250 lietuvių gydytojų baigusiu medicinos mokslus JAV.

Jauna, gabi mokslininkė, dirbanti New York'e, yra **dr. Daiva Bajorūnas (Bajorūnaitė)** (1946—). Gimė Vokietijoje. Baigė University of Michigan, gaudama MD laipsnį 1971 m. Praktikos

teises turi NY, CA. N.B. — 1972 m. specialybė — vidaus ligos — Endokrinologija (A.B. — M). Stažą ir rezidentūrą atliko St. Vincent ligoninėje, New York'e, be to dirbo Stanford un. Kalifornijoje. Dabar dirba Memorial Sloan Kettering Center N.Y. ir **yra asistentė profesorė Cornell un., N.Y.** Yra parašiusi daugiau kaip 30 mokslinių straipsnių. Aktyviai dalyvauja ALGS suvažiavimuose, LAMA (Lithuanian American Medical Association) žiemos seminaruose. 1985 m. skaitė paskaitą V MK simpoziume. (3)

Dr. Leonas Bekeris (1942) gimė Vokietijoje. Medicinos studijas baigė Pontificia un. Javeriand fac. de Med. Bogota, Kolumbijoje 1972 m. Rezidentūrą atliko Loyolos un. Chicagoje. Specialybė — patologija. (A.B. — P.). Praktikos teises turi Illinois valstijoje. **Yra klinikinis asistentas prof. Loyolos un. ir patologas MacNeal ligoninėje, Berwyn, Ill.** 1981 m. dalyvavo ir skaitė paskaitas ALGS suv. ir IV MK simpoziume. (3)

Dr. George Bendikas (1944) gimė Montreaulyje, Que. Baigė McGill un. — Med. fak. 1974 m. NB — egzaminus išlaikė 1976 m. Įsigijo oftalmologijos specialybę (AB — OPH) **1981 m. buvo klinikinis instruktorius Northwestern un.,** Chicagoje, dalyvavo CMS Midwest Clinical Conference, lietuvių seminare bei LAMA žiemos seminare — Breckenridge, Ca. Dabar verčiasi privačia praktika. (3)

Trečios kartos Amerikos lietuvis, kuris dar nori pasirodyti lietuviškoje bendruomenėje, yra **dr. Peter Brazis III. Jis yra klinikinis asistentas prof. oftalmologijos departamente Loyolos un.** Dalyvavo CMS Midwest Clin. Conf. lietuvių seminare, 1981 m.

Dr. Rimvydas-Jonas Dainauskas (1930) gimė Kaune, Lietuvoje. Vienas iš pirmųjų baigė Loyolos un. — 1962 m. įsigijo patologo specialybę (AB-P). 1973 m. Pradžioje dirbo **Un. of Illinois — buvo asistentas prof. 1960-71 m., assoc. prof. 1971-73 m. Šiuo laiku yra assoc. prof. Rush Med. School Chicagoje.** Tarnavo Amerikos kariuomenėje 1953-56 m. Praktikos teises gavo Illinois valstijoje ir N.B. — 1963 m. Priklausė skautų organizacijai, buvo Korp! Vytis narys. 1973 m. dalyvavo ALGS suvažiavime ir II-jame MK simpoziume. Yra vedęs prof. Elvikio dukterį ir gyvena Chicagos priemiestyje — Woodridge, Ill. (3)

Dr. Marija Z. Daugėla (1930) gimė Kaune, Lietuvoje. Baigė Georgetown un. School of Med. Washington, D.C. — 1957 m. Turi praktikos teises DC, MD, VA. Specialybė — pediatrija (A.B. — Pd.). Stažą atliko St. Michael Hosp. Newark, N.J. rezidentūrą Childrens Hosp. Washington, DC. **Buvo klinikinė instruktorė pediatrijoje — 1962 m. ir asist. prof. Georgetown un. Washington, DC — 1967 m.** Gyvena Washington, DC. (4— '75 — 1826 p.)

Produkingas mediciniškų straipsnių autorius, savo medicininę karjerą pasirinkęs būti universiteto dėstytojas (medical teaching), yra **dr. Jonas Daugirdas** (1949 —) gimė Brockton, MA. Baigė Northwestern un. Chicagoje 1973 m. praktikos teises turi NY, IL, MA, VI. NB — 1974 m. Stažą ir rezidentūrą atliko Vet. Adm. Hosp., Hines, IL. Be to, dirbo Bostono ir McGill universitetuose. Turi vidaus ligų specialybę (A.B. — M). Iš vidaus ligų pasirinko nefrologiją. **Šiuo laiku yra associate prof. medicinos departamente — Loyolos un.** Dr. J. Daugirdas yra parašęs ir išspausdinęs 76 straipsnius (Index Medicus '84). Jis yra vienas iš nedaugelio jaunųjų gydytojų, kuris aktyviai dalyvauja lietuviškame kultūriniame gyvenime, ir ypač gydytojų veikloje. 1981 m. buvo ALGS sekretorius ir medicinos programos vedėjas. 1981-83-85 m. aktyviai prisidėjo prie žiemos LAMA seminarų rengimo. Jo pastangomis lietuvių susirinkimų programos yra užskaitomos CME.

1977 m. dr. J.D. skaitė paskaitą III-iame MK simpoziume, o 1985 m. buvo V MK simpoziumo rengimo komiteto narys ir medicinos programos vedėjas. Šiuo metu yra ALGS pirmininkas ir uoliai ruošiasi sąjungos 75 m. sukaktuviniam suvažiavimui. Yra Fraternitas Lithuanica narys. (Autobiografija).

Dr. Audra Deveikis-Deveikytė (1945—) gimė Vokietijoje. Su tėvais emigravo į Argentiją, kur 1970 m. baigė Fac. de Cien, Med. de La UNIV. DE Buenos Aires. Atvykusi į Ameriką, atliko rezidentūrą Loyolos un. Praktikos teises gavo 1974 m. ir vėliau išlaikė pediatrijos specialybės egzaminus. (A.B. — Pd.). Darbo vietą pasirinko Kaliforniją. 1984 m. gavo Kalifornijos praktikos teises ir dabar yra **klinikinė asist. prof. UCLA Los Angeles, CA.** Dalyvavo 1978-79 ir 1986 m. LAMA žiemos seminaruose. (3)

Teisės ir medicinos daktaras, praktikuojąs New Hampshire valstijoje, yra **dr. Albertas Drukteinis** (1945—). Gimė Vokietijoje. 1967 m. baigė un. of Dayton, Ohio, gaudamas BS laipsnį iš biologijos. Mediciną studijavo Un. of Louisville, Ky., kurį baigė 1971 m., gaudamas MD pažymėjimą. Nepasitenkindamas vien medicina, studijavo teisę ir 1984 m. baigė Suffolk un. Law School, gaudamas teisių daktaro laipsnį. Be to, dr. A. Drukteinis yra įsigijęs ir psichiatro specialybę (A.B. — P. & N.). Šiuo metu yra **klinikinis psichiatrijos prof. Dartmouth Med. School.** Turi privačią psichiatrijos praktiką ir prie to yra advokatas patarėjas Forensic psichiatrijos srityje (3) ir (9).

Dr. Mikas Eimontas (1931—) gimė Klaipėdoje, Lietuvoje. 1955 m. baigė Case Western Reserve un. Clevelande, Ohio, gaudamas BS laipsnį, o 1959 m. Ohio state un. — MD. Nuo 1963 m. iki 1972 m. specializavosi radiologijoje ir branduolinėje medicinoje (nuclear medicine) Nuo 1972-82 m. dirbo Bryan Mawr ligoninėje, kaip vyr. radiologas, o 1984 m. buvo paskirtas **radiologijos asistentu prof. University of Pennsylvania.** 1967 m. skaitė paskaitą per ALGS suvažiavimą Clevelande (10)

Savo laiką, energiją ir patyrimą skyręs tyrinėjimams yra dr. Petras Gailiūnas (1946—), gimęs Vokietijoje. Baigė Loyola un. — Stritch Sch. of Med., Chicagoje — 1972 m. Rezidentūrą atliko New England Deacons, Boston, MA. ir Clevelando Clinic, Cleveland, Ohio. Specialybė — vidaus ligos (A.B. — M). Pasirinko nefrologiją. Praktikos teises įsigijo MA., OH, TX — 1975 m. dirbo tyrimų skyriuje — Brigham ligoninėje, Bostone. Nuo 1978 m. persikėlė į Dallas, yra klinikinis transplantacijos centro Dallas, TX direktorius. Jis yra išspausdinęs 28 tos srities straipsnius ir 6 santraukas (Abstracts) med. žurnaluose.

Dalyvavo LAMA žiemos seminare — 1980 m. (Autobiografija)

Dr. Kristina Gedgaudas (Gedgaudaitė) — McClees (1950—), dr. Eugenijaus Gedgaudo duktė, gimė Winnipeg, Man. Kanadoje. Baigė University of Minnesota 1975 m. Įsigijo radiologijos specialybę (A.B. — R). Praktikos teises turi CA, MN, NC, GA. **1981 m. buvo associate prof. radiologijoje — Duke un., N.C.** Dabar gyvena

Atlanta, GA. Yra produktinga rašytoja ir spausdina daug mediciniškų straipsnių. 1985—86 metų laikotarpyje yra išspausdinusi 18 straipsnių. (3)

Seniai atvykęs į JAV, bet tik dabar vėl pasirodęs lietuvių gydytojų tarpe, yra **dr. Jonas Gintautas**. Gimė Ariogaloje, Lietuvoje. Mokėsi Vilniaus un. ir baigė 1967 m. Diragovo universitetą Maskvoje, gaudamas gydytojo diplomą. Tais pačiais metais atvyko į JAV ir pradėjo studijuoti Northwestern un. Chicagoje, kur gavo Ph.D. laipsnį. Negalėdamas gauti savo diplomo iš Maskvos, nuvyko į Meksiką ir 1974 m. baigė Juary un. Med. fak. Profesorė davęs Chicagos ir Texas universitetuose, o dabar yra **Basic of Clinic Research Institute Brookdale, N.Y. direktorius ir neurologijos prof. Down State Medical Center, Brookline, N.Y.** Šių metų pavasarį dalyvavo New York'o lietuvių gydytojų draugijos susirinkime. (12) Daug rašo. Pagal index medicus 1980-83 m. laikotarpyje išspausdino 30 straipsnių.

Dr. Danill Vincent Girzadas (1938—) gimė Chicagoje. Gavo MS Loyolos un. 1963 m. ir MD University of Illinois 1968 m. Stažą atliko Cook County Hosp. Chicagoje. Buvo išvykęs į Suomiją, kaip Rheumatism Foundation stipendininkas. Specialybė — ortopedinė chirurgija (A.B. — O.S) 1971 m. Praktikos teises turi IL, CA, CO, WI, AZ. Praktikuoja Chicagoje. **Yra klinikinis associate UN. of IL.** (4—'83)

Dr. Marija Gumbinas-Schwartz (1942—) gimė Zarasuose, Lietuvoje. Baigė Chicagos Gage Park High School, University of Chicago, gaudama AB laipsnį 1963 m. ir MD laipsnį 1966 m. Stažą atliko Chicagoje; rezidentūrą — pediatrijoje ir neurologijoje Yale un. ir Kalifornijoje. Pediatrijos specialybės egzaminus (A.B. — Pd.) išlaikė 1971 m. ir neurologijos (A.B. — P & N) 1975 m. **Buvo instruktorė pediatrijos departamente South California un. 1963-1968 m. Asistentė prof. pediatrijoje ir neurologijoje Northwestern un. Chicagoje 1972-1975 m. Asistentė prof. 1975-1980 ir associate prof. (1980—) un. of Maryland.** (4—'83)

Dr. Peter Janulis (1926 m.) gimė New Jersey. Baigė Cornell universitetą NY 1951 metais. Specialybė — psichiatrija (AB- N&P). Praktika verčiasi New York'e, labai prabangiame rajone. Yra asistentas-profesorius Cornell universitete.

Dr. Edward Patrick Juras (1939 m.). Gimė Detroit, MI. Baigė Wayne State universitetą Detroit 1964 metais. Turi praktikos teises MI, MD, DC. Specialybė — anesteziologija (AB- A-). Yra **asistentas profesorius Georgetown univ. Washington, DC.**

Dr. John August Jurgutis (1937 m.). Gimė Lietuvoje. Baigė Wayne State univ. Detroit 1963 m. Specialybė — ortopedinė chirurgija (AB- OS). Turi praktikos teises MI, CA. Praktikuoja Santa Monicoje, CA. Yra **asistentas profesorius UCLA.**

Garsiam Harvard un. dirba talentingas gabus gydytojas-mokslininkas **dr. Edvardas Kaminskas** (1935—). Gimė Kaune, Lietuvoje. 1955 m. įsigijo AB laipsnį — Seton Hall un., o 1959 m. baigė Yale un. Sch. of Med. Visą laiką dirbo ir tebedirba ligoninėse. Stažą atliko Michael Reese ligoninėje Chicagoje, rezidentūrą ir fellowship V.A. Research Hosp. Chicagoje, Mass. Inst. of Technology Cambridge, MA. **1968-70 m. buvo instruktorius. 1971-74 asist. prof. Harvard un. Boston, MA. Nuo 1974-79 m. dirbo kaip associate prof. ir profesorius 1979-81 m. un. of Wisconsin. Nuo 1981 m. persikėlė atgal į Harvard un., kur dabar yra associate profesorius.**

Visą savo laiką dr. E.K. skiria mokslui ir yra tyrinėtojas — Researcher. Sritys, kuriose jis daro savo eksperimentus, yra navikų ląstelių augimas, citotoksinis mechanizmas, Alzheimerio liga. Domisi hematologija, onkologija, senų žmonių ligomis (geriatrics). Šiuo laiku dirba kaip vyr. gydytojas Hebrew Rehabilitation Center for aged, Cambridge, MA.

Aktyvus ALGS narys. Skaitė paskaitas ALGS suvažiavimuose 1961 ir 1971 m. ir V MK simp. 1985 m. (Autobiografija).

Dr. Tomas Kisielius (1946—) gimė Vokietijoje. Baigė Notre Dame un. 1968 m. gaudamas BS laipsnį. Northwestern un. Med. school — 1971 m. Specialybę pasirinko onkologiją. Turi vidaus ligų ir onkologijos specialybę (A.B. Med. — onc), kurią įsigijo 1977 m. **1980 m. buvo Northwestern un. asistentas prof., dabar yra klinikinis asist. prof. Loyola un. Stritch Med. school Chicagoje.** Yra ALGS narys, 1977 m. suvažiavime ir IV MK simp. 1981 m. skaitė paskaitas (4 — '83)

Dr. John Francis Kwinn (1941—) gimė El Paso, TX. BS laipsnį gavo Notre Dame un. Med. studijas baigė Chicagoje — Un. of Illinois 1966 m.

Specialybė oftalmologija (A.B. — O.P.) **Yra klinikinis asistentas prof. un. of Illinois.** Praktikuoja Chicagoje (3)

Dr. Ignas Labanauskas (1953 —) gimė Vokietijoje, Nuremberge. Baigė Un. of Illinois College of Med. North Chicago, IL. 1979 m. NB išlaikė 1981 m. Specialybė — ortopedinė chirurgija. **Yra instruktorius Rush Med. Sch. ortopedinės chirurgijos skyriuje.** Gyvena Chicagoje. (Autobiografija)

Dr. Jonas Lieponis (1953—) gimė Chicagoje, baigė Un. of Illinois Med. School — 1979 m. Stažą atliko Chicagoje, Loyolos un., ir „fellowship“ Yale un. New Haven, CT. dr. J.L. dabar **yra asist. prof. ortopedinės chirurgijos departamente Yale un.** Jo specialybė — ortopedinė chirurgija. 1985 m. dalyvavo V MK simp. Yra Gajos Korpl narys (3).

Dr. Donaldas Lipskis (1952—) gimė Chicagoje. Baigė Loyolos un. Stritch' School of Med. — 1977 m. Tame pačiame universitete turi įsigijęs ir BS laipsnį iš chemijos. Rezidentūrai pasirinko Emery un. Atlanta, GA. Turi vidaus ligų specialybę. **1985 m. buvo medicinos departamento Northwestern un. instruktorius.** 1982 m. skaitė paskaitą LAMA žiemos seminare. (11)

Dr. Robertas Maciūnas (1955—) gimė Chicagoje. Baigė Un. of Illinois Med. School. 1980 m. rezidentūrą atliko Minnesotos un. ir gavo neurochirurgo specialybę. **Nuo 1986 m. paskirtas asistentu prof. — neurochirurgijos skyriuje — Vanderbilt un. Nashville, Ten.** (3)

Daug studijavęs, daug pasiekęs, per anksti iš mūsų tarpo pasitraukęs yra **dr. Juozas Manelis** (1935-1985). Gimė Lietuvoje, Biržų apskr. Gyveno ir mokėsi Chicagoje. Baigė un. of Illinois Med. School 1960 m. Rezidentūrą atliko Hyde Park ligoninėje ir Cook County ligoninėje, Chicagoje. Walter Reed Med. Education center, Washington, DC ir Texas Heart Institute, Houston, Tex. (1973-74 m.) 1966 m. įsigijo chirurgo specialybę (A.B. — S), o 1972 m. krūtinės ląstos chirurgijos (A.B. th S) Dalyvavo Vietnamo kare, buvo apdovanotas bronzos medaliu. Buvo vyr. gydytojas Saigone. Kariuomenėje išsitaravo Lt. pulkininko laipsnį. 1983 m. dirbo Andrew Air Force Base, Washington, DC. **Dr. Manelis** buvo Associate profesorius klinikinės chirurgijos Un. of Health and Medicine, Nr. 2 (70) 1987

Sciences, Bethesda, Md.

Dar tebegyvendamas Illinois valstijoje ir praktikuodamas Rockford, IL buvo **assoc. prof. Un. of Illinois, o nuo 1983 m. chirurgijos prof. San Francisco un.** Mirė nuo širdies priepuolio San Francisco, CA. Palaidotas Arlington National kapinėse Arlington, VA (4 — '75) ir (12)

Studijavęs kalbas ir literatūrą, daręs daug tyrinėjimų, net išradęs būdą gydyti šizofrenijai yra dr. Anatolijus Matulis.

Dr. Anatolijus Matulis (1928—) gimė Lietuvoje. Gimnaziją baigė Vokietijoje, Regensburge. Atvykęs į JAV, tarnavo kariuomenėje — karo aviacijoje. Studijavo tarptautinius santykius, vokiečių kalbą ir literatūrą. 1955 m. gavo BA laipsnį, 1957 m. — MS, Wayne un. Detroit. 1963 m. gavo Ph.D. laipsnį iš vokiečių kalbos ir literatūros Michigan State un. **1963 m. buvo prof. ir kalbų skyriaus vedėjas Purdue un., Fort Wayne and Hammond, Ind. Associate prof. Wisconsin un. psicholingvistiniame skyriuje.** 1977 m. pradėjo studijuoti mediciną — Amerikos Karibų un. Plymouth Montsenat, kurį baigė 1982 m., gaudamas MD laipsnį. Yra parašęs ilgą studiją — knygą — Lithuanian Culture ir Modern German prose literature. Straipsnį apie naują būdą šizofrenijai gydyti yra išspausdinęs Medicinoje 1982 m. Nr. 60.

Dr. Saulius Naujokaitis (1943—) gimė Bartinkuose, Lietuvoje. Medicinos studijas baigė 1970 m. Un. of California, UCLA. Vidaus ligų specialybės egzaminus (A.B. — M) išlaikė 1973 m. Pasirinko ekologiją ir šiuo metu **yra asistentas prof. Un. of Georgetown, Washington, DC.** Yra dalyvavęs 1976 m. LAMA žiemos seminare. Pagal index medicus '85 yra išspausdinęs 6 mokslinius straipsnius. (4 — '75 — 355 p.)

Dr. Paul Nausėda (1947—) gimė Chicagoje. Baigė Un. of Chicago Pritzker Sch. of Med. — 1972 m. Turi praktikos teises Illinois ir Wisconsin, NB — 1973 m. specialybė neurologija (A.B. — P & N). **Yra asistentas prof. neurologijos skyriuje — Rush Med. Sch.** ('82). Skaitė paskaitą seminare — Chicagoje, Midwest Clinical Conference 1982 m. (3)

Turbūt nėra Chicagoje nė vieno lietuviu, kuris nebūtų girdėjęs arba apsilankęs pas širdies ligų specialistą dr. Rimgaudą Nemicką.

Dr. Rimgaudas Nemickas (1930—) gimė

Kaune, Lietuvoje. Baigė Loyolos Un. Strich Med. School — 1961 m. Specialybės egzaminus vidaus ligų (A.B. — M) išlaikė 1969 m., o 1973 m. įsigijo cardiovascularinių ligų specialybę. Praktikos teises turi Indianos ir Illinois valstijose. Stažą atliko Un. of Chicago Hosp. rezidentūrą — Un. of Illinois. Širdies ligas specializavosi U.S. Air Force Hosp. Wiesbaden, Vokietijoje ir New York'e. **Yra klinikinės medicinos profesorius Loylos un. ir Masonic ligoninėje širdies ligų skyriaus direktorius.** Mielai dalyvauja lietuviškoje visuomenėje. Skaitė paskaitas ALGS suvažiavimuose 1971, 1973 ir 1978 m. IV MK simp. buvo medicinos programos moderatorius ir paskaitininkas. Gyvena Chicagoje. (Autobiografija)

Dr. Vidas Nemickas (1942—), dr. Rimgaudo brolis. Gimė Rokiškyje, Lietuvoje. Baigė Loyolos un. Strich Med. Sch. — 1981 m. Rezidentūrą atliko Triple Army Med. C. ir Loyolos un. Praktikos teises turi Illinois ir New York'o valstijose. **Yra klinikinis asistentas prof. Loyolos un.** 1973 m. dalyvavo ALGS suvažiavime ir skaitė paskaitą. Gyvena Chicagoje. (Autobiografija)

Dr. Vidas Nemickas įsigijo vidaus ligų specialybę (AB-M) 1973 m. ir taip pat širdies ir kraujo indų ligų (AB-CV-C) 1981 m.

Dr. Vytautas Pakalnis (1948—) gimė Augsburgėje, Vokietijoje. Baigė Ohio Med. Sch. 1976 m. Stažą ir rezidentūrą atliko Milwaukee, WI. Praktikos teises įsigijo OH, WI, MI, NC ir GA. Specialybė yra oftalmologija (I.B. — OP) 1982 m. Ypatingą dėmesį kreipė į tinklainės (retinos), stiklakūnio (vitreous) ir kraujagyslinio akies obuolio dangalo (uvea) ligas. **Yra klinikinis asociate profesorius Duke Un) NC.** (4—'83)

Dr. Izolda Radvila (Radvilienė-Bendoraitytė) (1944—) gimė Marijampolėje, Lietuvoje. Baigė Un. of Illinois Med. School 1968 m. Rezidentūrą atliko Rush-Presb. St. Lukes Hosp. Specialybė — oftalmologija. **Yra instruktorė Rush. Med. Sch. — oftalmologijos departamente.** (3) Verčiasi privačia praktika Chicagos priemiestyje Floosmoor, IL.

Dr. Paulas Raslavičius (1937—) gimė Tauragėje, Lietuvoje. Baigė Harvard un. Med. Sch. — 1960 m. Pasirinko patologijos specialybę — dermatopatologiją (A.B. — P). Egzaminus išlaikė 1965 m. Rezidentūrą atliko Harvard un. Tarnavo JAV kariuomenėje 1966 m. **Yra klinikinis asistentas**

prof. patologijos departamente — Tufts Med. Sch. Dalyvavo LAMA žiemos seminare 1985 m. (3)

Dr. Antanas Gintaras Razma (1952—) gimė Chicagoje. BS laipsnį įsigijo 1973 m. Northwestern un., MD laipsnį Un. of Illinois Med. Sch. 1977 m. Turi vidaus ligų — plaučių ligų specialybę. **Yra instruktorius Rush Med. Sch. — medicinos departamente.** Dalyvavo LAMA žiemos seminare — 1982 m. ir V MK simp. — 1985 m. (13)

Daktarų Vacio ir Augustos Šaulių duktė, perėjusi per kelis universitetus, gavusi kelis mokslinius laipsnius, pagaliau pasiekusi savo tikslą tapti gydytoja, yra dr. Augusta Jūratė Šaulytė.

Dr. Augusta J. Šaulys (Šaulytė) (1952—) gimė Chicagoje. Baigė McCauley aukštesniąją mokyklą, Chicagoje studijavo chemiją Un. of Illinois ir gavo magistro laipsnį. Buvo chemijos instruktorė Chicago Circle campus. Po to buvo priimta į Southern IL un. — Springfield, IL, kurį baigė 1979 m. gaudama MD laipsnį. Specialybė yra pediatrija. Rezidentūrą atliko Childrens Hosp. Buffalo, N.Y. ir Un. of Chicago. **Dabar yra asistentė prof. pediatrijoje Un. of Chicago.** Labai veikli gydytojų veikloje, dažnai pasirodo ir skaito paskaitas. Dalyvavo ALGS suvažiavimuose 1981 ir 1985 m. LAML žiemos seminaruose 1983, 1985 ir 1986 m. (3)

Dr. Jovitas Skučas (1936—) gimė Klaipėdoje, Lietuvoje. Baigė Hahnemann un. Sch. of Med. Philadelphia, PA — 1968 m. Rezidentūrą atliko St. Vincents Hosp. New York'e. Radiologijos specialybę (A.B. — R) įsigijo 1973 m. Turi praktikos teises N.Y. ir IN. **Yra prof. Un. of Rochester — School of Med., Rochester, N.Y.** Dalyvavo LAMA žiemos seminare 1980 m. (4—'75 — 2651 p.)

Dr. Skučas daug rašo medicinos mokslinėm temom. Jo parašyta ir išleista 5 knygos, 40 straipsnių ir 6 santraukos (Abstracts), skaitęs 79 paskaitas ir turėjęs 16 parodų (exhibits).

Dr. Juozas Stankaitis (1952—) gimė Rochester, N.Y. Baigė Un. of Connecticut, School of Med. Farmington, CT — 1976 m. Atlikęs rezidentūrą Un. of Chicago ir String — Memorial Hosp. Rochester, N.Y., išlaikė vidaus ligų specialybės egzaminus (I.B. — M). Turi praktikos teises NY ir MA.

Yra asistentas prof. Un. of Rochester Sch. of Med. (3)

Stanley Strasius-Straševičius, MD gimė 1943 m. Lietuvoje, Kretingos apskr. Baigė Loyolos univ. Strich medicinos mokyklą 1968 m. Tarnavo JAV kariuomenėje dvejus metus. Grįžęs iš kariuomenės atliko rezidentūrą ir įsigijo gastroenterologijos specialybę. **Yra asistentas prof. Michigan Un. Med. Sch. Ann Arbor, MI.** Yra geras sportininkas ir bėgikas, dalyvavo Bostono maratone, o paskutiniu laiku pradėjo važiuoti dviračiu. Šiais metais dalyvavo lenktynėse, važiuodamas 100 mylių. „Sako dviračiu lengviau važiuoti, negu bėgti“. (iš tėvo dr. S. Straševičiaus laiškų.)

Įdomų mokslinį kelia turėjo dr. Leopoldas Trečiokas.

Dr. Leopoldas Trečiokas (1927—) gimė Kaune, Lietuvoje. Lankė Kauno VII gimnaziją. Vokietijoje pradėjo studijuoti Tubingeno un. Atvykęs į JAV — 1951 m. gavo BS laipsnį, 1952 m. — MS laipsnį iš fiziologijos Un. of Illinois. 1957 m. jau turėjo Ph.D. laipsnį. Nuo 1952 m. dirbo kaip research asistentas; **nuo 1957 m. buvo instruktorius ir 1959 m. asistentas prof. — anatomijoje Un. of Illinois.** Visą laiką svajodamas tapti gydytoju, 1960 m. persikėlė į Kentucky, kur 1964 m. baigė Un. of Kentucky Med. Coll., gaudamas MD laipsnį. Specialybę pasirinko neurologiją ir dabar yra prof. Univ. of California UCLA. Yra parašęs daug mokslinių darbų. Gyvena Santa Monica, CA (3) ir (14).

Profesorė ir mokslininkė-tyrinėtoja (Researcher) yra dr. Judith Vaitukaitis.

Dr. Judith Vaitukaitis (1940—) gimė Harford, CT. Baigė Boston un. Sch. of Med. 1966 m. Savo specialybę pasirinko endokrinologiją. AP teises įsigijo IR MA. **Dirba kaip profesorė — Medicinos ir fiziologijos departamente Bostono Un. Taip pat yra endokrinologijos ir metabolizmo ligų skyriaus vedėja.** Dalyvavo lietuvių seminare — CMS — Midwest Clinical Conf. (3)

Dr. Arvydas Vanagūnas (1947 -) gimė Augsburgėje, Vokietijoje. Baigė Un. of Illinois Med. Sch. 1973 m. Praktikos teises Illinois valstijoje įsigijo 1974 m. Specialybė — vidaus ligos (A.B. — M) 1977 m. iš vidaus ligų pasirinko gastroenterologiją. **Yra klinikinis asistentas prof. Northwestern un.** Aktyvus ALGS narys. 1983m. sąjungos sekretorius. Vienas iš pirmųjų LAMA žiemos seminarų organizatorius, mokslinių programų moderatorių. Dalyvavo IV MK simp. 1981 m. (3)

Akių gydytojas, kurio kabinete gali sutikti rašytojus, daktarus, kunigus, yra retinos ligų specialistas dr. Mindaugas Vygantas.

Dr. Mindaugas Vygantas (1937—) gimė Tauragėje, Lietuvoje. Baigė Šv. Ignaco gimnaziją Chicagoje ir Un. of Illinois Med. School — 1963 m. Buvo geras sportininkas ir tuo laimėjo atletų stipendiją į Loyolos un., kur uoliai dalyvavo sporto varžybose ir laikraščio redakcijoje. Buvo išrinktas Phi Kappa Epsilon korporacijos pirmininku. Savo gydytojo karjerai pasirinko oftalmologiją. Specialybės egzaminus (A.B. — OP) išlaikė 1970 m. ir toliau specializavosi Harvard un. ir Un. of Illinois — retinos ligose. Šiuo metu **yra associate prof. Un. of Illinois.** Buvo Amerikos oftalmologų dr-jos pirmininkas. Yra parašęs daugiau kaip 25 mokslinius straipsnius. Yra gavęs federalinės valdžios paramą studijuoti diabetinę retiną. Priklauso Macula & Retina society.

Uolus aukotojas lietuviškiems kultūriniais reikalams, aktyvus ALGS narys, sekretorius 1975 m., ilgametis Illinois liet. gyd. dr-jos pirmininkas. Jo iniciatyva 1963 m. buvo suorganizuoti medikai studentai, o nuo 1973 m. pradėjo organizuoti LAMA žiemos seminarus. Dalyvavo II ir IV MK simp. Gyvena ir praktikoja Chicagoje, o be to vadovauja un. of Illinois Macula klinikai (3).

Dr. Žibutė Zaparackas (1947—) gimė Augsburgėje, Vokietijoje. Baigė Un. of Illinois Med. Sch. — 1972 m. Specialybė — oftalmologija (A.B. — OP). Rezidentūrą atliko Pasavant ligoninėje ir Northwestern un. **Yra associate Northwestern un.** 1981 m. skaitė paskaitą CMS Midwest Clin. Conf. Chicagoje. (3).

Pabaiga sekančiame numeryje

Dr. M. Vygantas paskaitoje Prancūzijos alpeše.

PLGS VEIKLA

PLGS VALDYBA

Pirmininkas

Arvydas VANAGŪNAS, M.D.
237 S. Grove Dr.
Oak Park, IL
Tel. 312-386-3454

Sekretorius

Pranas SUTKUS, M.D.
17 Riegel Oak Lane
Homewood, IL 60430
Tel. 312-798-3733

Iždininkas

Aloyzas PAKALNIŠKIS, M.D.
2106 S. 49th Ct.
Cicero, IL 60650

PASAULIO IR AMERIKOS LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SĄJUNGOS XVI SUVAŽIAVIMAS

1987 m. rugsėjo 5-6 d.d. „Oakbrook Hyatt“
viešbutyje

PALGS suvažiavimas pradėtas darbo posėdžiu. Jį atidarė sąjungos pirmininkas dr. Jonas Daugirdas, paminėdamas šio suvažiavimo svarbą. Suvažiavimas ypatingas, nes šįmet sukanka 75 metai nuo Amerikos lietuvių gydytojų organizuotos veiklos — **deimantinė sukaktis!**

Jonas Daugirdas, MD PLGS pirm. XVI-to sukaktuvinio gydytojų suvažiavimo atidarymas. Nuotr. Dr. K. Ambrozaičio

Pirmininkas trumpai suminėjo atliktus darbus jo kadencijos metu: daug padaryta registruojant jaunosius gydytojus, jau išėvijo augusius ir medicinos studijas baigusius. Padaryta gera pradžia. Tam darbui reikalingas nuolatinis dėmesys — jaunieji kolegos labai judrūs, dažnai jų adresai ir titulai keičiasi.

Valdyba talkino galutinę fazę ruošiant „Lietuvos Medicinos istorijos“ (LMI) leidinį, moraliai, finansais ir bendradarbiavimu rėmė

MEDICINOS žurnalą. Laiko, pastangų ir išlaidų pareikalavo AMA akreditacijos atnaujinimas, mūsų mokslinių programų CME pirmos kategorijos pripažinimas. Pripažinimas suteiktas 4 metų terminui.

Daug laiko ir keleto darbo posėdžių reikėjo ir šį suvažiavimą ruošiant.

Numatyta dar šiais metais išleisti sukaktuvinį jubiliejinį leidinį, kaip „Medicinos“ žurnalo priedą su Amerikos ir PLGS veiklos aprašymu istorinėje perspektyvoje.

Pirmininkas padėkojo valdybos nariams A. Vanagūnui ir P. Sutkui. Pakvietė dr. Sutkų būti suvažiavimo sekretorium, o V. Šaulį, LMI redakcinės komisijos administratorių, skaityti pranešimą. Pranešime buvo paliesti istorinės knygos leidimo ir redagavimo praeities darbai. Paminėti buvę vyriausi redaktoriai — dr. Z. Danilevičius, prof. J. Puzinas ir istorikas R. Kondratas. Beveik 10 metų užsitęsė jos leidyba. Matydami, kad vyresnieji

Dr. J. Meškauskas įteikia Lietuvos Medicinos istorijos knygą PLGS pirm. dr. J. Daugirdui. Nuotr. K.A.

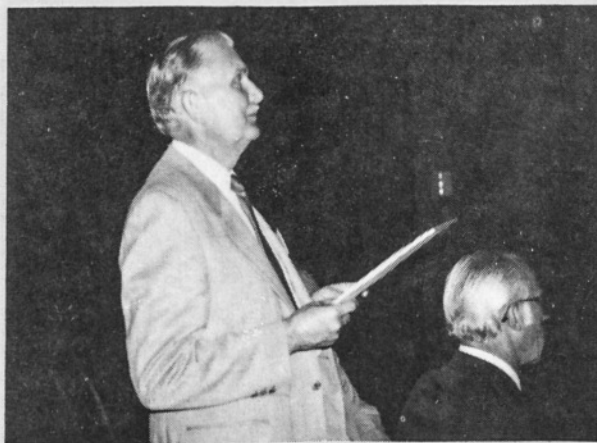

medikai, kūrę nepriklausomą Lietuvą, pamažu iš mūsų tarpo iškeliauja, reikia pasiskubinti, kol dar yra likę istorijos faktų žmonių atmintyje. 1982 metais paprašytas prof. J. Meškauskas sutiko perimti LMI redagavimą ir taip beveik po 16 metų veikalas išvydo saulės šviesą. Tiražas — 1000. Knyga kapitalinė — 846 puslapių. Čia reikia paminėti, kad lėšos knygos leidimui jau buvo pradėtos telkti prieš 13 metų. Didžiausia suma prisidėjo Korp. „Fraternitas Lituania“, kai korporantui dr. Baliui Matulioniui mirus, kolegos jo atminimui sutelkė beveik 1500 dolerių (1975 metais). Knygos paruošimui artėjant prie pabaigos, „Medicinos“ žurnalas paskelbė prenumeratorių vąj, kuriame dr-ai V. Karoblis (O.) ir P.&J. Starkai paskyrė po tūkstantinę, o dr-ai M. Budrienė, Sofija Oželytė-Blumenfeld ir V.&V. Tumasoniai po 500 dolerių. Keliolika rėmėjų užsiprenumeravo knygą, paskirdami jai šimtines. Suplanuotas buvo ir knygos platinimas.

„Medicinos“ žurnalą leidžia PLGS. Problemos nesibaigia. Sunku surasti bendradarbių. Mokslinius straipsnius panaudojame iš lietuvių gydytojų suvažiavimų ir LAMA seminarų mokslinių programų. Žurnalas leidžiamas du kartus per metus 800-900 tiražu. Prenumerata 10 dol. metams. Sunku prenumeratą surinkti. Pagrindinės išlaidos — spaustuvės ir pašto išlaidos. Administracijai palengvėjo, kada adresai užrašomi kompiuteriu. Redakcijos ir administracijos atlieka darbus be atlyginimo. Pajamos tik iš prenumeratų. Atsiliepia ir Kanados valiutos nuvertinimas.

Draugijų atstovų pranešimai

Dr. Z. Brinkis, Kalifornijos Lietuvių Gydytojų draugijos pirmininkas. Narių yra 38. Nemaža

Dr. Z. Brinkis praneša apie Kalifornijos LG dr-jos veiklą. Nuotr. K.A.

Medicina, Nr. 2 (70) 1987

pensininkų ir keli su menka sveikata. Išsisklaidę po visą valstiją — beveik neįmanoma gausiau susirinkti. Daromi pobūviai kartu su inžinierių draugija, kartais susirinkimai su mokslinėm medicinos srities paskaitomis. Neseniai buvo pakviestas dr. Vainutis-Vaitkevičius iš Detroito ir skaitė paskaitą apie vėžį.

Dr. V. Avizonis pranešė apie Atlanto pakraščio, daugiausia Niujorko LGD veiklą. Susirenka 1-2 kartus per metus. Dauguma narių yra vyresnio amžiaus. Kai kurie paliegę. Distancijos tolimos. Susirenka 15-20 narių. Valdyba jau keletą metų ta pati — pirm. dr. Avizonis.

V. Avizonis, M.D., N.Y. L.G. Dr-jos pirm.

Nuotr. V. Tauro

Dr. J. Šonta aptarė Ohajo draugijos gydytojų veiklą. Narių yra nemažai, bet nario mokesčių užsimoka apie 40 narių. Daug pensininkų, kurių nemažai išvyksta į šiltus kraštus arba apleidžia šią planetą. Draugija susirenka trejetą kartų per metus. Susirinkimai dažniausiai socialinio pobūdžio.

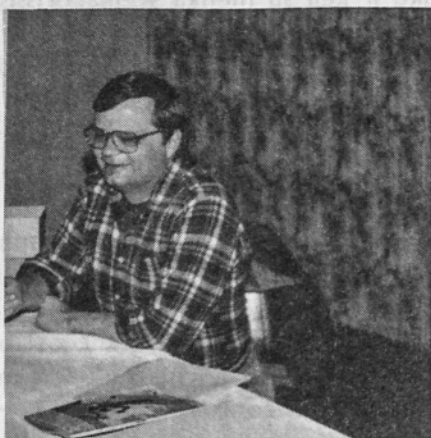
Dr. Aleksas Valadka, Kanados Medikų draugijos atstovas, pranešė, kad yra apie 40 aktyviai dalyvaujančių narių. Dabar susirinkimai eš šaukiami rečiau, negu anksčiau būdavo. Visa valdyba susideda iš jaunos generacijos gydytojų.

Dr. M. Budrienė kalbėjo apie Floridos gydytojus. Ten jų nemažai. Daugumas — pensininkai. St. Petersburgė gydytojai kartais susirenka paskaitos pasiklausyti ar kokiame parengime, bet neveikia kaip draugija.

Nesant ILG draugijos pirmininkui, pranešimą padarė dr. **P. Sutkus**.

Valdybos ir tarybos rinkimai

Nominacijų komisija, susidedanti iš Domo Giedraičio, Juozo Šontos ir Jono Valaičio pasiūlė

Arvydas Vanagūnas, MD.

valdybos ir tarybos narių kandidatus: PLGS valdybon — Arvydą Vanagūną — pirmininku; Praną Sutkų — vicepirmininku ir Aloyzą Pakalniškį — sekretoriumi-iždininku; PLGS tarybon — Vytautą Avižonį (N.Y.); Juozą Šontą (Ohajo); Antaną Pacevičių (Kanada). Direktoriais pasiūlyti Jonas Daugirdas (Ill.); Mindaugas Vygantas (Ill.); Zigmąs Brinkis (Kalif.); Aleksas Zotovas (Michigan); Romas Šnipas (N.Y.) ir Algis Čepulis (Ohajo). Revizijos komisija: Edm. Lenkauskas (Ohajo); Ferdinandas Kaunas (Ill.) ir Vincas Janevičius (Ill.). Garbės teismas: Vytautas Tauras, Juozas Meškauskas ir Milda Budrienė. Vykdomajai valdybai priklauso ir „Medicinos“ redaktorius (V. Šaulys).

Pasiūlytieji kandidatai buvo vienbalsiai išrinkti atitinkamoms pareigoms. Rezoliucijų komisijon buvo pasiūlyti ir išrinkti K. Ambrozaitis, V. Šaulys ir J. Valaitis.

Nutarta sudaryti komisiją, kuri rūpintųsi LAMA žiemos seminaru. Buvo pasiūlyti ir susirinkimas patvirtino šiuos narius: M. Vygantą, A. Vanagūną ir A. Paulių. Pageidauta, kad mokslinės seminarų paskaitos ir ateityje būtų paskelbtos „Medicinos“ žurnale. Taip pat buvo užsiminta apie mokslo ir kūrybos simpoziumą, kurio rengimo valdybon tradiciškai įeina bent 2 gydytojai kaip Ill. gydytojų dr-jos atstovai.

Suvažiavimo oficialus atidarymas ir visuomeninio pobūdžio paskaita po pietų pertraukos.

Suvažiavimo atidarymas

Dr. Mindaugas Vygantas, Iliojaus Gydytojų draugijos pirmininkas atidarymo kalboje paminėjo, kad suvažiavimas yra sukaktuvinis. Sveikino kolegas, ypač iš toliau atvykusius svečius, palinkėjo sąjungai sėkmės ne tik suvažiavime, bet ir tolimesnėje organizacinėje veikloje. Solistė Aldo-

Smagus susitikimas PLGS suvažiavime, iš kairės. gyd. E. Lenkauskas. A. Razma, K. Ambrozaitis, A. Šležas ir Z. Brinkis.

Nuotr. M. Ambrozaitienės

na Stempužienė sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus, suvažiavimo dalyviams pritariant.

Kunigas V. Bagdanavičius sukalbėjo invocaciją.

Suvažiavimą žodžiu pasveikino Lietuvos gen. konsulas V. Kleiza; Pasaulio lietuvių bendruomenės vardu — M. Lenkauskienė ir ALT'os pirm. dr. Jonas Valaitis. Jis pabrėžė lietuvių gydytojų pozityvų įnašą į visuomeninę veiklą.

Prof. J. Meškauskas, sveikinęs suvažiavimo dalyvius, padėkojo mecenatams ir kolegoms, prisidėjusiems prie LMI redagavimo ir išleidimo, kurią jau galima įsigyti suvažiavime, dar tebekvepiančią spaustuvės dažais. Ta proga dr. Meškauskas vieną knygos egzempliorių įteikė PLGS pirm. dr. J. Daugirdui.

J. Meškauskas, M.D. suvažiavimo dalyviams rodo savo ilgo darbo vaisių — Lietuvos Medicinos istorijos knygą. Nuotr. K. Ambrozaičio

Dr. P. Sutkus perskaitė sveikinimus, gautus raštu iš VLIK'o pirm. dr. K. Bobelio, Kanados medikų dr-jos pirm. dr. Miko Valadkos, Liet. gen. kons. S. Bačchio Vašingtone ir kitų.

Dr. J. Daugirdas susirinkusius supažindino su svečiais gydytojais iš Lietuvos: dr. M. Vitkumi ir kitais iš tolimesnių vietovių atvykusiais gydytojais

Pasibaigus oficialiam suvažiavimo atidarymui, buvo pakviestas prof. Antanas Klimas, Ročesterio N.Y. universiteto lingvistikos profesorius, paskaityti visuomeninio pobūdžio paskaitą — „Lietuvių kalba tarptautinėje plotmėje“. Paskaitoje profesorius iškėlė mūsų kalbos svarbą lingvistams, kadangi ji turi daug senoviškų liekanų, išlikusių originalių indoeuropiečių kalbos formų ir padeda suprasti kitų kalbų raidą. Kalba sudomino ne tik mus, medikus, bet ir kitus dalyvius.

Prof. Antanas Klimas PLGS suvažiavime skaito paskaitą „Lietuvių kalba tarptautinėje scenoje“ Nuotr. K.A.

Vėliau dr. J. Valaitis, panaudodamas skaidrių montażą, apžvelgė Amerikos Lietuvių Gydytojų organizuotą veiklą, pradedant Amerikos Lietuvių Daktarų draugija ir baigiant PLG Sąjunga.

Medicina, Nr. 2 (70) 1987

Suvažiavimo banketas

Vakare įvyko banketas, kuriame solistė **Aldona Stempuzienė**, muz. Robertui Mockui akomponuojant, puikiai atliko įdomių dainų ir arijų meninę programą. Bankete trumpai kalbėjo svečias iš Lietuvos dr. M. Vitkus, mikrochirurgijos skyriaus vedėjas Vilniuje. Vakarienes metu buvo pristatyta naujoji PLGS valdyba: Arvydas Vanagūnas — pirmininkas, Pranas Sutkus — vicepirmininkas ir Aloyzas Pakalniškis — sekretorius-iždininkas. Po šaunios vakarienes, sklindant šokių muzikos garsams, prabėgo porą malonių valandų kolegų ir svečių tarpe.

PLGS suvažiavimo susipažinimo vakaras. Nuotr. K.A.

ANTROJI SUVAŽIAVIMO DIENA

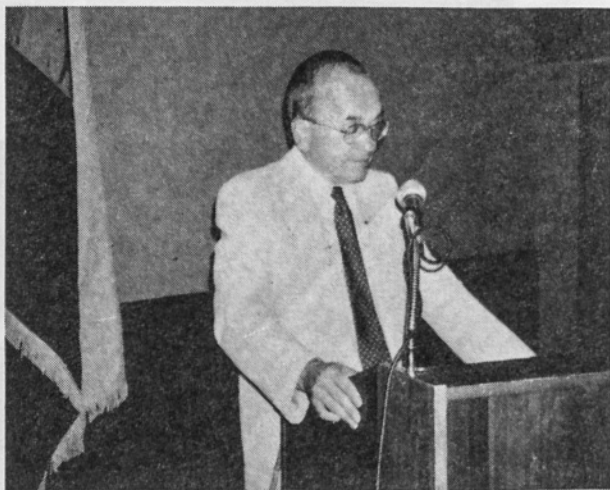
Sekmadienį, rugsėjo 6 d. buvo pamaldos Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Iškilmingas mišias atnašavo kun. A. Zakarauskas; giedojo solistas Jonas Vaznelis ir parapijos choras. Iš Romos atvykęs prel. Ladas Tulaba pamaldų metu prof. dr. Juozui Meškauskui įteikė šv. Silvestro ordiną, skirtą popiežiaus Jono Pauliaus II.

Po pamaldų suvažiavimo dalyviai „Seklyčioj“ valgė priešpiečius, o po to turėjo skubėti į „Oakbrook Hyat“ viešbutį tęsti suvažiavimo programos. Mokslinė programa prasidėjo 2-rą valandą, paskaitų ciklu „Intervencinė medicina“. Programos vedėjas buvo dr. Jonas Daugirdas.

Arvydas Vanagūnas, MD kalbėjo apie **intervencinę endoskopiją**, kurios pritaikymas yra labai įvairus (dr. A. Vanagūno straipsnį žr. šio „Medicinos“ numerio 5 psl.).

Kazys Ambrozaitis, MD, buvęs rentgeno skyriaus vedėjas metodistų ligoninėje, Merilville,

Ind. Pastaruoju metu gana didelė pažanga diagnostinė rentgenologija ir ultra garso technologija intensyviai pritaikoma medicinai. Specialiais instrumentais tiriami net pavieniai vidaus organai: inkstai, tulžies pūslė, kasos latakai. Daroma plaučių ir pleuros biopsija, vaskulinė angioplastika, perkutaninė nephrolithotomija ir t.t. Rentgenologiniai tyrimo būdai lenktyniauja su internistų, chirurgų ir urologų tyrimų metodais.

Rimgaudas Nemickas, MD Nuotr. K.A.

Rimgaudas Nemickas, MD, *Illinois* Masonic ligoninės kardiologas, kalbėjo apie trombolitinį ir Guliono angioplastinį gydymo metodą, užsikimšus vainikinio širdies kraujo indams. Ūmaus miokardo infarkto atveju galima panaudoti trombolitinį gydymą ir po to angioplastiką. Angioplastikos vertė paaiškės tik po ilgesnės praktikos.

Jonas Daugirdas, MD Lojolos universiteto nefrologijos profesorius aptarė peritoninę dializę (dr. Daugirdo straipsnį žr. šio „Medicinos“ numerio 3 psl.).

PLGS suvažiavime iš k. Z. Brinkis (1/2), M. Ambrozaitienė, A. Šliažas, A. Grininė, G. Grinis, A. Šliažienė ir G. Balukas. Nuotr. K.A.

Paulius P. Švitra, MD, Ausų ir nosies ligų skyrius Bostone, Mass., paskaitoje suminėjo akių choroido melanomos gydymo metodus. Anksčiau melanomą gydydavo akies enukleacija, dabar mėginama akį išgelbėti pritaikant vietinę iradiaciją kobaltu — 60 ar Iodine 125. Dar naudojamas protonais ar helio jonais gydymas. Kartais naudojama hipertermija (42,5°C) kartu su radiacija, tačiau komplikacijų neišvengiama. Atrodo, kad termo-radio terapija, gydant choroidinę akies melanomą, duoda gana gerų rezultatų.

Malonu pastebėti, kad daugumas kalbėjo lietuviškai ir deramai panaudojo naujos medicinos technologijos terminiją.

Prieš uždarant oficialiąją suvažiavimo dalį, buvo perskaitytos ir priimtos rezoliucijos.

Dalis PLGS suvažiavimo dalyvių. Nuotr. K.A.

P. Žumbakis, Esq. skaito paskaitą Nuotr. K.A.

Suvažiavimo mokslinei programai pasibaigus, po trumpos pertraukos vyko atskiri gydytojų korporacijų, „Fraternitas Lituanica“ ir „Gajos“ susirinkimai. Po to buvo bendra **Povilo Žumbakio**, Esq. paskaita „Teisinė atsakomybė organizacijų vadovybėms“. Po paskaitos buvo bendra abiejų korporacijų ir svečių vakarienė, malonus pabendraavimas. Išsiskirstė, nutarę vėl pasimatyti Čikagoje 1989 metais.

V. Tauras, MD

XVI-to PASAULIO IR AMERIKOS LIETUVIŲ GYDYTOJŲ 5-GOS SUVAŽIAVIMO, įvykusio 1987 m. rugsėjo 5-6 dienomis Oak Brook, Illinois

Rezoliucijos

1. PLGS reiškia protestą prieš sovietų kankinimo akciją psichiatrinėse ligoninėse ir kviečia visus lietuvius gydytojus ir lietuvių visuomenę padėti kovoje už išsilaisvinimą.

2. PLGS skatina jaunuosius medikus įsijungti į PLGS veiklą.

3. PLGS reiškia padėką dr. J. Meškauskui už Nepriklausomos Lietuvos medicinos istorijos veikalo paruošimą.

4. PLGS nariai ir kiti medikai raginami remti „Medicinos“ žurnalą ir jį tobulinti, skelbiant jame savo mokslinius darbus. Suvažiavimas dėkoja dr. V. Šauliui už ištvėringą redagavimą.

5. Gydytojai nevengia privačiai bendrauti su okupuotos Lietuvos lietuviams gydytojais ir pasiūlyti moksliniais ir profesinės pažangos laimėjimais.

Komisija:

Dr. Kazys Ambrozaitis

Dr. Vacys Šaulys

Dr. Jonas Valaitis

KANADOS LIETUVIŲ MEDIKŲ DRAUGIJA

Kanados lietuviai gydytojai išsisklaidę dideliame plote — jų rasi net prie Pacifiko, Albertoj, Ontario ir Quebec'o provincijose. Daugiausia medikų yra Ontario — Toronte ir aplinkiniuose miesteliuose. Toronte gydytojai būdavo labai veiklūs. Šiais metais tebuvo susirinkę tik 2 kartus.

Gegužės 23 d. pas dr. G. ir M. Skrinskus. Susirinkime dr. G. Girdauskaitė skaitė paskaitą apie odos ligas.

Metinio susirinkimo išlaidas padengė Beecham Laboratories, Inc. Susirinkimas buvo akademiškai įdomus ir gausus dalyvių skaičiumi.

Šių metų rugsėjo 19 d. Toronte ir apylinkių gydytojai turėjo išvyką—gegužinę dr. Antano Pacevičiaus „dvare“. Išvyka pramoginė. Pabūta gamtoje, pasivaišinta.

Medicina, Nr. 2 (70) 1987

Buvo perorganizuota valdyba:

pirm. **M. Valadka**, sekr. **R. Karka** ir išd. **R. Zabieliauskas**.

KLM draugijos išvyka 9.19.87 prie „Irish Lake“ pas dr. A. ir S. Pacevičius

Quebec'e, Montrealyje ir apylinkėse gyvena ir verčiasi medicinos praktika ar dirba akademinį darbą apie 15 lietuvių gydytojų. Keletas jų aktyvūs PLGS veikloje (dr.-ai Vytautas ir Alenas Pavilaniai).
V.S.

OHIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ DRAUGIJA

Tęsdama prieš trisdešimt vienerius metus pradėtą tradiciją, Ohio Lietuvių gydytojų draugija

Dr. V. Maurutis įteikia OLG d-jos premiją-čekį Romui Apanavičiui, lituanistinės mokyklos vedėjui, draugijos metinio subuvimo metu. Iš kairės: dr. J. Šonta, dr. G. Matienė, dr. D. Degesys, dr. V. Maurutis, dr. Dainius Degesys ir Romas Apanavičius

šių metų draugijos **kultūrinę premiją** paskyrė Klivlendo Šv. Kazimiero lituanistinei mokyklai.

Lapkričio 28 d. OLGD-jos metinis narių susirinkimas-balius prasidėjo darbo posėdžiu, dalyvaujant gražiam skaičiui Ohio valstijoje gyvenančių lietuvių gydytojų. Posėdį atidarė draugijos pirm. dr. **Dainius Degėsys**, pakviesdamas tylos minute pagerbti ir prisiminti mirusius kolegas. Susirinkimui pirmininkavo dr. **Juozas Skrinška**, sekretoriavo — dr. **Algimantas Čepulis**. Po draugijos pirmininko veiklos pranešimo, sekė kitų valdybos narių pranešimai, diskusijos, klausimai—sumanymai ir naujos valdybos ateinančiai kadencijai rinkimai.

iš OLGD-jos metinio subuvimo. Iš kairės: dr. Nelė Juškėnienė, Skrinškienė, dr. Gaižutis-Stankus, Gerardas Juškėnas, dr. G. Matienė, dr. Matas

Posėdžiui pasibaigus, į viršutinę Lietuvių namų didžiąją salę rinkosi gydytojai, jų šeimų nariai bei Klivlendo visuomenė. Po kokteilių, pasižmonėjimo visi buvo pakviesti prie stalų, kur susirinkusius pasveikino šiemetinis draugijos pirm. dr. Dainius Degesys, pakviesdamas dr. **Giedrę Matienę**, draugijos sekretorę, perskaityti kultūrinės premijos paskyrimo aktą. Į sceną buvo iškviesti šių metų kultūrinės premijos laimėtojos, Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos atstovas, jos vedėjas **Romas Apanavičius** ir OLGD-jos išdininkas dr. **Vytautas Maurutis**, kuris įteikė tūkstančio dol. čekį. Po Apanavičiaus žodžio girdėjome lituanistinės mokyklos mokinių, **Rimos Žiedonytės** ir **Dariaus Šilgalio** pasisakymus. Jie savo gražia ir taisyklinga lietuvių kalba įrodė, kaip svarbi yra lietuviška mokykla. Džiugu, kad jaunieji vaikai vertina tėvų kalbą, gerbia savo „šaknis“.

Meninę vakaro programą atliko dabartinis Klivlendo vyrų okteto vadovas, pianistas **Raimundas Kavaliauskas**. Jis užaugęs Kaune ir tik prieš porą metų atvykęs į Klivlendą. Jis maloniai nuteikė susirinkusius, paskambindamas Bethoveno ir Šopeno kūrinių.

Linksmi šokėjai OLGD-jos pobūvyje. Iš kairės: p.p. Gedriai, D. Puškorienė ir dr. Viktoras Puškorius.

Premijos įteikimo ir metinio subuvimo šventė užbaigta skania vakariene, smagiais šokiais ir šilta nuotaika.

Kitas stalas pobūvyje; iš kairės: dr. Mačiulis, P ir P. Apanavičiai, Birutė Skrinskienė

Į naują, ateinančių dvejų metų valdybą išrinkti: dr. **Vytautas Maurutis**, dr. **Vytoldas Grudzys**, dr. **Dainius Degesys**, dr. **Juozas Šonta** ir dr. **Juozas Skrinska**.

Gydytojų draugijos narių darbo posėdžio metu gydytojų žmonių pagelbinis vienetas turėjo atskirą pasitarimą-posėdį. Į ateinančios kadencijos valdybą sutiko įeiti **Roma Čepulienė** ir **Roma Degesienė**.

Dr. Onos Vaškevičiūtės-Vaškas vardo stipendijų fondas

Dr. Ona Vaškevičiūtė-Vaškas gyveno ir dirbo Čikagoje. Ilgokai sirgusi vėžio liga, mirė 1987 m. balandžio 17 d. ir palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Dr. Vaškevičiūtės paliktus pinigus 42 531.10 dol. dr. L. Griniūtė-Šmulkštienė, gyv. Čikagoje, įnešė į Lietuvių fondą ir įsteigė **Dr. Onos Vaškevičiūtės-Vaškas vardo stipendijų fondą**.

Stipendijos skiriamos lietuvių kilmės mediciną studijuojančiam nepasiturinčiam studentui ar studentei, o tokio neatsiradus, stipendija gali būti skiriama lituanistinius mokslus studijuojantiems ir lietuviškoje veikloje besireiškiantiems studentams. Taip pat iš dr. Vaškevičiūtės palikimo Vanda Prunskienė, gyv. Čikagoje, davė Dainavos stovyklai 5000 dol. ir Ateitininkų namams 5000 dol.

Medicina, Nr. 2 (70) 1987

A. a. Ona Vaškevičiūtė, MD

PAGALBINIS MOTERŲ VIENETAS

ILG draugijos pagalbinių moterų vieneto 1987/88 metų valdybą sudaro:

Violeta Paulienė — pirmininkė (tel. 584-5527)

Grażina Vižinienė — sekretorė

Ada Sutkuvienė — Stipendijų fondo pirmininkė.

Pagalbinis moterų vienetas buvo smarkiai įtrauktas į PLGS suvažiavimo parengimą. Daug ILG draugijos veiklos aspektų priklauso nuo PM vieneto veiklos. Be to, verta prisiminti, kad dar nevēlu atiduoti metinę duoklę Pagalbinio vieneto stipendijų fondui. Aukas siųsti **Adai Sutkuvienei**, 17 Riegel Oaks Lane, Homewood, IL. 60430.

Praityje fondas padėjo keletui studentų baigti medicinos mokslų studijas. Paramos reikalingų visuomet yra! Prieš skirdami aukas, prisiminkime savo būsimus kolegas.

Siunčiant aukas, verta prisiminti, kad IL Liet. Gyd. draugijos pagalbinių moterų vieneto Stipendijų Fondas yra registruota, pelno nedaranti organizacija. Užtat aukos suteikia mokesčių lengvatų.

Violeta Paulienė LGD Pagalbinio moterų vieneto pirmininkė

Ohio Lietuvių Gydytojų draugijos **Pagalbinis moterų vienetas** metinio susirinkimo proga išsirinko naują valdybą kurią sudarys **Roma Čepulienė** ir **Roma Degesienė**.

Raupsai (Lepra-Hansen'o liga). 1982-86 metų laikotarpy yra diagnozuoti 1 148 susirgimai raupsais. 90% ligonių gimę ne JAV, ir liga buvo neaktyvioje formoje jiems atvykus. JAV yra daugiau kaip 5000 sergančių raupsais. Gydymui yra 11 valstybinių ir 5 privačios ligoninės raupsuotiesiems. Apie 300 naujų susirgimų diagnozuojama kasmet. Pasaulio Sveikatos organizacijos duomenimis, pasaulyje raupsais sergančių yra apie 11 milijonų žmonių. Iki šiol gydymui buvo naudojamas palyginti nebrangus vaistas *dapsonas*, bet raupsų mycobakterija darosi jam atspari ir pradedamas naudoti neseniai FDA pripažintas vaistas *klofaziminas* (*Lamprene-Ciba-Geigy*).

Med. Tribune, Nov. 1987

Narkotikus vartojančių mirtingumas 10 kartų didenis, palyginus su bendru mirtingumu — tai parodė A&M U. Texas tyrimai. Tyrimams panaudoti duomenys apie 555 narkotikus naudojančių asmenų 6 metų laikotarpyje. Iš jų 29% mirė nužudyti, automobilių avarijose ir nusižudė; 48% mirė nuo vaistų persidozavimo ar alkoholio ir nuo kepenų ligų; 23% — dėl širdies priepuolių, piktybinių auglių ir nelaimingų atsitikimų. Svarbus

faktorius yra aplinka, kurioje narkotikų vartotojai gyvena. Autoriai mano, kad kokainą vartojančių mirtingumas dar didesnis.

AMA News, Nov. 13, 1987

Izraelio Tel Avivo univ. tikrino 158 000 trumparegių žmonių (*myopia*) ir rado, kad trumparegiai esą labiau išsilavinę ir inteligentiškesni, negu kiti. Priežastis nesanti išaiškinta.

AMA News, Nov. 13, 1987

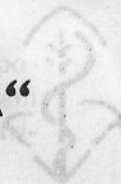
Akcijų birža ir vaistų pramonė. Šių metų spalio mėnesį smarkus akcijų vertės nukritimas palietė gydytojams žinomas vaistų įmones. Pvz., Merck & Co akcijų rinkoje pasiekusi 27 bilijonus dol. vertės, prarado 5 bilijonus; Eli Lilly & Co. iš 13,7 bilijonų prarado 4 bil. dolerių; Pfizer Inc., verta 11,2 bil. — prarado daugiau kaip 2 bil.; Abbott Lab. nuo 13,4 bil. vertės sumažėjo 2 bil. dol. „Juodasis pirmadienis“ gana smarkiai paveikė ligonines, aprūpinančias įmones, ar net sveikatos apdraudos organizacijas, pvz., HMO, Maxicare ir pan. Ypač sunku bepradedančioms, besikuriančioms tiek pramonės, tiek sveikatos apsaugos privačioms bendrovėms.

AMN, Nov. 6, 1987

GYDYTOJŲ KORPORACIJA „FRATERNITAS LITHUANICA — PATRIA“

KORP! METINIS SUSIRINKIMAS

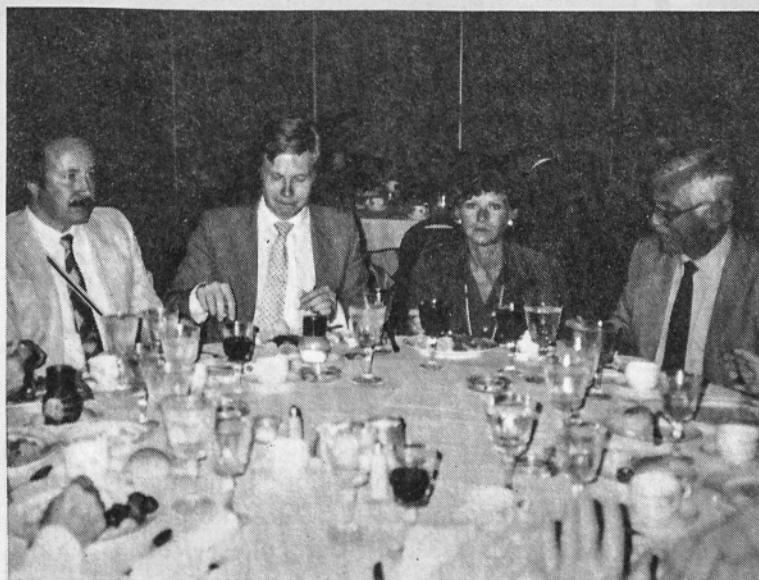
Gydytojų korporacijos „Fraternitas Lithuanica — Patria“ metinis susirinkimas įvyko IX.6 d., pasibaigęs PALGS suvažiavimui.

Dr. V. Tauras perskaitė ankstesnio visuotinio susirinkimo protokolą, kuris buvo priimtas be pataisų.

Dr. V. Tauras priminė, kad vėl buvo išrinkta F.L. centrinė valdyba iš Illinois valstijos: dr. A. Paulius, dr. F. Kaunas ir dr. K. Jucas. Jie buvo įpareigoti eiti Illinois „F.L.“ skyriaus valdybos pareigas. Atrodo, kad centrinė valdyba užmiršo savo antraeiles pareigas ir dėl to nukentėjo Illinois „F.L.-Patria“ skyriaus veikla. Atrodo, kad po Korporacijos „F.L.“ deimantinės sukakties minėjimo Čikagoje ir Klivlende korp. „F.L.“ veikla ryškiai sumažėjo.

Jei žvilgtelėsime į Korp. „F.L.“ kūrėjų ir korp. pirmūnų darbus organizuojant Lietuvos kariuomenę ir atkuriant nepriklausomą Lietuvą, tai, kaip sakoma, galėsime iš praeities pasisemti stiprybės.

Po Antrojo karo Amerikoje: Čikagoje, Klivlende ir Niujorke buvo atkurti „Frat. Lith.“ skyriai. Čikagoje įstojo ir jauniausieji fraternitiečiai, kurie tuoj buvo renkami valdybon. Pasirodė, kad jie sugeba veikti ir vadovauti įvairiems užmojams, pavyzdžiui, suorganizavo meno konkursą Simo Kudirkos šuoliui nuo laivo į laisvę ir Romo Kalantos susideginimą už laisvę jamžinti.

PLGS suvažiavimo baliuje iš kairės Š. Tauras, J. Prunskis, V. Paulienė — I.L.G.Dr-jos Pagalbinio moterų vieneto pirmininkė ir A. Paulius.

Nuotr. K.A

Susitiko PLGS suvažiavime — iš kairės dr.-ai D. Giedraitis, M. Budrienė, A. Taurienė ir V. Avižonis
Nuotr. V. Tauro

Buvo svarstytas ir rėmimas lituanistinių kūrinių, pavyzdžiui, prof. A. Klimo ir kitų.

Buvo svarstytas pasiūlymas pakelti nario mokestį, tačiau nutarta dar palikti buvusį dydį, nuo dirbančių — 20 dolerių per metus, nuo nedirbančių — 10 dol.

Susirinkimas nutarė pereity metų valdybą palikti dar dvejų metų kadencijai, linkint jai sėkmės darbe.

Dalyvis

GAJUS

ATEITININKŲ MEDIKŲ KORPORACIJA

LITHUANIAN CATHOLIC PHYSICIANS' ASSOCIATION

„Gajos“ korp. nariai ir svečiai susirinkime PLGS suvažiavimo metu 1987 m. Nuotr. K. Ambrozaičio

„Gajos“ Korporacijos susirinkimas

PLGS suvažiavimo metu, rugsėjo 6 d. įvyko ir „Gajos“ korp. narių susirinkimas. Buvo proga susitikti su iš toliau atvykusiais korporantais ir korporantėmis. Hyatt Oak Brook viešbutyje, tuoj po mokslinės programos. Dalyvavo Z. Brinkis, V. ir V. Majauskai, J. Šonta, A. Čepulis, A. Valadka ir eilė kitų. Po įžanginio pirmininko žodžio buvo pristatyti svečiai. Dr. Jonas Prunskis pakviestas vesti kandidatų pakėlimo į narius ir spalvų įteikimo ceremonijas. Į „Gajos“ korp. narius įstojo **Gedas Grinis, MD** ir **Algis Lukoševičius**. G. Grinis gyvena Čikagoje ir atlieka urologijos rezidentūrą Rush Med. School ligoninėse. A. Lukoševičius yra baigęs farmakologijos mokslus Yale universitete.

Priesaikos ceremonijose dalyvavo kun. V. Bagdanavičius ir „Gajos“ korp. garbės pirmininkas dr. J. Meškauskas, įteikęs korporacijos spalvas. Jis tarė ir sveikinimo žodį. Naujai priimtųjų vardu kalbėjo dr. G. Grinis.

Toliau sekė adv. **P. Žumbakio** paskaita, kuri derinosi su „Gajos“ korporacijos veiklos programa, kur ragina įsijungti į visuomeninę veiklą. Prelegentas aiškino visuomeninio darbo svarbą ir visuomenininkų teisinę atsakomybę. Kiekvienas į valdybą ar tarybą išrinktas narys gali susidurti su teisinėmis problemomis, gali būti apkaltintas ir teisiamas. Prelegentas išdėstė būdus, kaip nuo to

apsisaugoti ir kaip suprasti įsipareigojimus valdybose ir kitose organizacijų pareigose. Paskaita buvo išklaudyta su giliu dėmesiu. Po paskaitos sekė diskusijos ir paklausimai.

Buvo pasidalinta informacija iš kitų vietovių, išklaudytas valdybos pranešimas. Šia reta proga

„Gajos“ garbės pirm. dr. J. Meškauskas įteikia korporacijos spalvas naujiems nariams: viduryje dr. G.M. Grinis ir dr. A. Lukoševičius. Nuotr. K.A.

buvo pasveikintas dr. J. Meškauskas — popiežiaus medalio paskyrimo proga, ir Lietuvos Medicinos istorijos knygos užbaigimo proga. Susirinkimas buvo gausus. Į PLGS suvažiavimo programą

įtraukti „Gajos“ ir „Fraternitas Lituania“ korporacijų susirinkimai pasiteisino ir linkėtina, kad tam būtų laiko skiriama ir ateinančiuose suvažiavimuose.

GYVYBĖS PALAIKYMAS, AR ŽUDYMAS?

1968 m. popiežius Paulius VI išleido encikliką *Humanae vitae*, kuri pasaulio spaudoje buvo dažnai komentuojama ir kuri katalikams buvo genetikos ir apskritai seksualinės etikos pagrindų. Genetikos mokslui padarius staigią pažangą, atsirado daug naujų bioetikos klausimų, į kuriuos buvo reaguojama skirtingai, arba tiesaus atsakymo nebuvo. Tie klausimai lietuvių fertilizaciją *in vitro*, motinos samdymą gimdyti, dirbtinę inseminaciją, mėginimą laboratorijoje pakeisti genus, lytinio santykiavimo klausimus. Panašius klausimus aiškino šių metų pradžioje Tikėjimo doktrinos kongregacijos Vatikane išleistas 40 puslapių dokumentas „Instrukcija apie pagarbą žmogaus gyvybei ir prokreacijos kilnumą“. Šis dokumentas nepateikia naujų moralinių dogmų ar sampratų, tik aiškina šios dienos iškilusius klausimus. Tuo nusivylė tie, kurie tikėjosi, kad Vatikanas parems reprodukcinę technologiją nevaisingoms poroms. Todėl katalikų ligoninės, pradėjusios infertiles klinikas, turėjo jas uždaryti ir nebeteigti numatyti.

Ši instrukcija iš naujo ir kitoje šviesoje išdėsto Bažnyčios pamokymą apie lytinį santykiavimą, gyvybės pradžią ir didžią pagarbą žmogaus gyvybei. Įvade yra aiškinama, kad tai nėra tikslas pasisakyti moksliniais klausimais, bet priminti moralinius dėsnius, kurie duoda pagrindą prokreacijos klausimuose, nes mokslas ir technologija privalo tarnauti visos žmonijos naudai, bet ne tik tai pačius save tyrinėti. Siela yra esminiais ryšiais sujungta su žmogaus kūnu, kuris yra pagrindinė asmenybės dalis ir reiškinys. Todėl visose išsivystymo stadijose jis turi būti visiškai apsaugotas. Tai ypač liečia pačią vystymosi pradžią. Modernioji technologija įgalina žmogišką gyvybę perduoti visiškai išvengiant lytinių santykių. Tai jau daugelį kartų įrodyta, bet tai nėra moralu.

Bažnyčia moko, kad apvaisintas žmogaus kiaušinėlis turi būti vertinamas, kaip ir pilnai išsivystęs žmogus, nes jame genai yra neatšaukiamai susijungę ir tai yra medžiaga žmogaus išsivystymui. Šioje stadijoje tyrimai neleistini tais atvejais, kai norima sužinoti vaiko lytį ar buvimą genetinių nenormalumų ir gauti pagrindą abortų tą nesveiką vaiką pašalinti. Tokių tyrimų pasek-

mėje padaryta diagnozė negali būti pagrindu mirties sprendimui. Iš to išvada, kad jeigu tokiems tyrimams skiriama valdiška parama, kurių tikslas pašalinti genetiškai sergančius gemalus, turi būti smerkiama, kaip negimusio vaiko teisių pažeidimas.

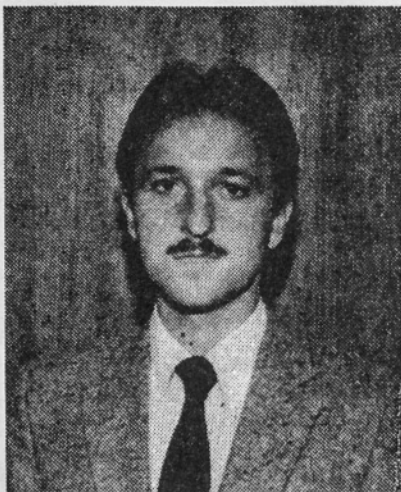
Abortų samprata pasidarė tokia, kad nori ar nenori žmogus iškelti save virš gyvybės ir mirties ir veda į radikalią eugenikos sistemą. Vatikano dokumentas perspėja mokslininkus, kad kas techniškai įmanoma, dar nereiškia, kad moraliai priimtina. Joks biologas ar gydytojas, remdamasis savo moksliniu patyrimu, negali nuspręsti žmogaus pradžios ar jo likimo. Negimusio kūdikio mediciniški tyrimai leistini tik tais atvejais, kai jo gyvybė yra gerbiama ir kai tyrimų tikslas yra tą gyvybę apsaugoti ar gydyti. Vaikas ne tėvų nuosavybė — jis ypatingas, savitas žmogus, Dievo pavestas tėvų globai. Bažnyčia atmeta idėją pagaminti daugelį arba atsarginius embrionus už gimdos ribų (vartojant *in vitro* fertilizaciją), kadangi nepanaudoti embrionai paprastai sunaikinami arba išmetami kaip nereikalinga biologinė medžiaga. Taipogi pasisakoma prieš embrionų užšaldymą, nes yra pavojus juos nužudyti ar sužaloti arba pavesti tolimesnei manipuliacijai. Vatikano dokumentas, atrodo, pritaria dr. R. H. Asch (Irvine, Calif.) „dovanos“ metodui, kur žmonos kiaušinėlis ir vyro sperma, perskirti oro lašeliu, su kateteriu įdedami į žmonos felopinę tūbą. Diskusijos eina dėl moraliai pateisinamo spermos gavimo. Pagal dr. Asch, iš 2000 tokio metodo panaudojimo atvejų, 35% buvo apvaisinti ir neštumas įvyko.

Dokumentas dar pasisako prieš gemalo auginimą svetimose moteryse ir prieš komercinį negyvo embriono ar užaugusio kūno dalių kilnojimą. Vedamoji dokumento mintis, nagrinėjant pagelbines fertilizacijos technikas, yra nuodėdžiai padėti vedybiniam aktui pasiekti jo natūralų tikslą, bet ne jį pakeisti dirbtiniu.

Šiuo kovo mėn. paskelbtu dokumentu praktiškai vadovausis pasaulio katalikų ligoninės. Amerikoje katalikų ligoninės sudaro 10% visų ne federalinių ligoninių, kurios priima 16,5% visų pacientų.

K. Ambrozaitis

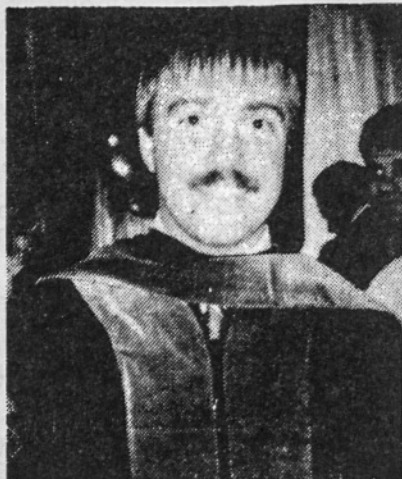
MOKSLO PAKOPOMIS

Petras V. Dičpinigaitis, MD

Petras Vytautas Dičpinigaitis, M.D., dr. Juozo ir Irenos Dičpinigaičių, gyv. Woodhaven, N.Y., sūnus. Gimė, augo ir mokėsi New Yorke. Mokėsi ir baigė lituanistinę Maironio mokyklą. 1983 m. New Yorko universitete gavo bakalauro laipsnį (*summa cum laude*) iš biochemijos. Per visus ketverius studijų metus buvo dekanų garbės sąrašė ir priklausė studentų garbės draugijoms. Mediciną studijavo New Yorko universiteto medicinos mokykloje, kurią baigė 1987 m. birželio 5 d., gaudamas medicinos daktaro laipsnį. Pradėjo specializuotis vidaus ligose New Yorko universiteto Medicinos centro ligoninėse.

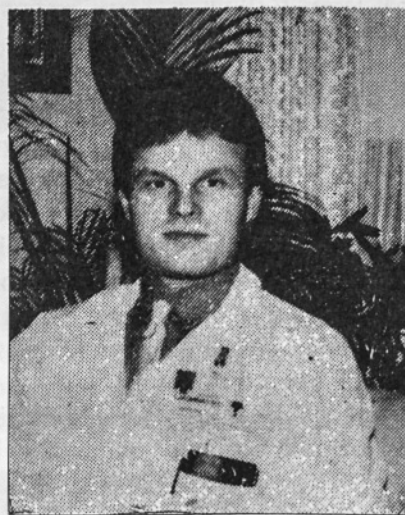
Dr. Petro vyresnis brolis dr. Juozas anksčiau baigė medicinos mokslus. Su grupe gydytojų dirba savame medicinos centre, Manhattane.

Dr. Ričardas J. Guobaitis

Ričardas Juozas Guobaitis, M.D., Vinco ir Nadzės Guobaičių, gyv. Edgefield, S. Carolina, sūnus, augo ir mokėsi Edgefielde. Medicinos mokslus studijavo S. Carolinos universitete, Charleston ir 1987 m. gegužės 15 d. gavo medicinos daktaro laipsnį. Pradėjo dirbti Carney ligoninėje, Boston, Mass.

Dana Gvildytė, M.D., vyriausioji duktė Inos ir Prano Gvildžių, gyv. New Yorko apylinkėje. Studijavo medicinos mokslus Syracuse universitete ir 1987 metais gavo medicinos daktaro laipsnį.

Liudas J. Jagminas, MD

Liudas Jagminas, M.D., sūnus inž. Romualdo ir Margaritos Jagminių, gyv. Bridgewater, Mass. Mediciną studijavo Brown universitete, Providence, R.I. ir 1987 m. gavo medicinos daktaro laipsnį. Specializuojausi *Emergency medicine* ir *Critical care*. Priklauso skautams, Lietuvos Vyčiams, Lietuvių gydytojų draugijai, priklausė lietuvių tautinių šokių rateliui.

Paulius A. Karazija, M.D. studijavo mediciną Rush Medical College Čikagoje ir 1987 m. gavo medicinos daktaro laipsnį.

Karolina-Justina-Marija Kriaučiūnaitė, M.D., Laimos ir Justo Kriaučiūnų duktė, augo ir mokėsi Kanadoje. Baigusi Kardinolo Newmano aukštesniąją mokyklą Hamintone, studijavo mediciną Mac Master universitete ir 1987 metais gavo medicinos

daktaro laipsnį. Dalyvavo Hamiltono mergaičių chore „Aidas“.

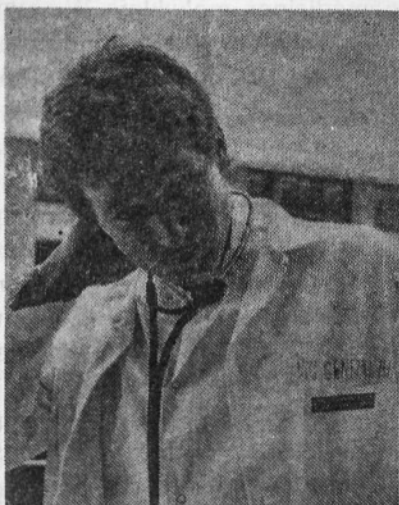

Karolina Justina Marija Kriaučiūnaitė, MD

Jonas D. Mikužis, M.D. studijavo mediciną Chicago College of Osteopathic Medicine ir 1987 m. gavo medicinos daktaro laipsnį.

Edward H. Navakas, M.D. studijavo mediciną Loyola University Stritch School of Medicine ir 1987 m. gavo medicinos daktaro laipsnį.

Dianne L. Palutis, M.D. studijavo mediciną Loyola University Stritch School of Medicine Chicagoje ir 1987 m. gavo medicinos daktarės laipsnį.

Tomas J. Pliura, MD

Tomas Jonas Pliura, M.D., dr. Vytauto ir Natalijos Pliurų sūnus. Baigęs aukštesniąją mokyklą Le Roy, Wisc., studijavo S. Illinois universitete ir

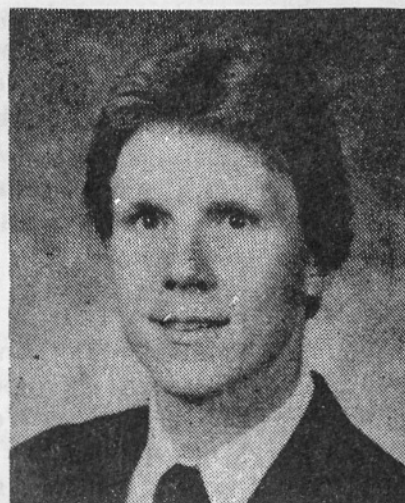
Medicina, Nr. 2 (70) 1987

gavo bakalauro laipsnį. Po to studijavo mediciną ir gavo medicinos daktaro laipsnį. Vėliau studijavo teisės mokslus Illinois universitete ir neseniai gavo teisės daktaro laipsnį.

Jūratė Elena Raulinaitytė, DDS

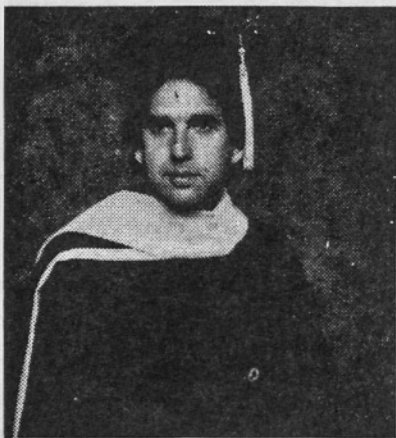
Jūratė Elena Raulinaitytė, D.D.S., Irenos ir Juliaus Raulinaičių duktė, augo ir mokėsi Kalifornijoje. 1987 m. vasarą baigė studijuoti odontologijos mokslus Kalifornijos universitete San Francisco mieste ir gavo D.D.S. laipsnį. Priklausė skautams ir ateitininkams, šoko tautinius šokius, dalyvavo lituanistiniuose kursuose, su draugėmis įkūrė mergaičių vokalinę grupę „Aguonėlės“, groja violončele ir skambina pianinu. Gyventi ir dirbti persikėlė į Bostoną.

Donatas Siliūnas, MD

Donatas Siliūnas, M.D., Vladės ir Broniaus Siliūnų, gyv. Čikagoje, jauniausias sūnus iš septynių vaikų šeimoje. Augo ir mokėsi Čikagoje.

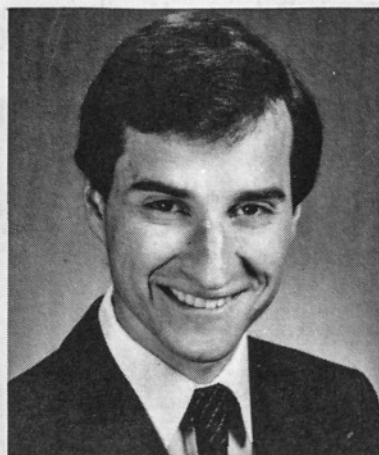
Baigęs aukštesniąją mokyklą, studijavo biologiją Northwestern universitete ir gavo bakalauro laipsnį. Priklausė ten veikiančiam Lietuvių klubui. Medicinos mokslus studijavo Illinois universitete ir 1987 m. pavasarį gavo medicinos daktaro laipsnį. Baigė lituanistinę mokyklą ir aukštesniąją lituanistinę mokyklą Čikagoje. Priklausė skautams. Dalyvavo „Lituanicos“ krepšinio komandoje, šoko tautinius šokius „Švyturio“ grupėje. Čikagos universiteto ligoninėje ruošiasi radiologijos specialybei.

Rimantas Vaitas, DDS

Rimantas Vaitas, D.D.S., gimė Detroite, dr. Otono ir Vandos Vaitų, gyv. Bloomfield Hills, Mi, sūnus. Augo ir mokėsi Bloomfield Hills, Michigan. Bio-inžineriją studijavo Michigano universitete ir 1982 m. gavo bakalauro laipsnį, o 1983 m. gavo magistro laipsnį. Tame pačiame universitete studijavo odontologijos mokslus, kuriuos baigė ir 1987 m. gegužės 3 d. gavo daktaro (D.D.S.) laipsnį. Baigė Detroito lituanistinę mokyklą, dalyvavo ateitininkų veikloje, šoko tautinius šokius „Šilainės“ grupėje.

Aleksas Bronius Valadka, M.D., sūnus dr. Vitos ir dr. Broniaus Valadkų, gyv. Elmwood Park, Ill., gimė 1961 m. Čikagoje. Baigęs Fenwick aukštesniąją mokyklą, studijavo chemiją ir biologiją Dallas universitete ir gavo bakalauro *summa cum laude* laipsnį. Mediciną studijavo Čikagos universitete ir 1987 m. gavo medicinos daktaro laipsnį. Dabar ruošiasi neurochirurgijos specialybei Medical College of Virginia, Richmond, VI. Priklauso ateitininkų medikų korporacijai „Gaja“.

Aleksas B. Valadka, MD

Dr. Dalia Garūnaitė, gyv. Čikagoje, įsigijo anesteziologės specialybę Northwestern universiteto ligoninėje ir išlaikė specialybės egzaminus.

Dr. Irena Glambaitė-Juškienė, gyv. Čikagoje, farmacininkė, dirbo La Rabida vaikų ligoninėje Čikagoje ir gilino studijas farmacijos srityje Illinois universitete. Studijas baigė ir 1987 m. birželio 14 d. gavo farmacijos daktaro laipsnį.

Dr. Saulius Naujokaitis, internistas, 44 m. amžiaus, baigęs medicinos mokslus UCLA Kalifornijoje, dirbo mokslinį darbą vėžio tyrimo institute Washington, D.C., o vėliau dėstė Georgetown universiteto medicinos mokykloje Washington. Dabar dirba privačioje praktikoje 3301 New Mexico Ave., N.W., Washington, DC. Dalyvauja lietuviškoje veikloje.

Keleivių amnezija. Neseniai pripažintas preparatas triazolamas (*Halcion*) jet lag sumažinimui Clevelando klinikų gydytojai aprašo amnezijos atvejį, atsitikusių trims mokslininkams, skridusiems iš New York'o į Europą. Prieš skridimą jie buvo paėmę 0,5 mg triazolamo ir skridami išgėrė alkoholio: vienas 3 taures šampano, antrasis vieną taurę vyno ir trečiasis — alaus. Visus tris ištiko keleto valandų anterogradinė amnezija. Vėliau juos patikrino neurologistas, bet jokių atminties sutrikimų nerado. Atrodo, kad praradimas atminties buvo laikinas, sukeltas triazolamo, paveikto alkoholiu. Keliautojams verta prisiminti nemaišyti vyno su vaistais.

JAMA, 1987 m. rugpjūčio 21 d.

1987 metų Nobelio premija iš medicinos paskirta biologui Susumu Tonegava, prieš 48 metus gimusiam Japonijoje. Studija daryta Mass. Inst. of Technology, kurioje autorius vaizdžiai ir įtikinančiai įrodė, kaip palyginti nedidelis skaičius imunizuotų celių genų padaro milžino darbą, pagamindamos antikūnius kūno apsaugai nuo ligos.

Dr. Tonegava, šių metų medicinos mokslų Nobelio laureatas

Antikūniai pagamina kai genų molekulės persiorganizuoja tam tikra tvarka. Jis palygina tą procesą su prekių vagonų sustumdymu specialiam transportui, arba su įvairiu plytų išdėstymu statant pastatus, kad atitiktų specialią paskirtį. Nesuskaičiuojamos išdėstymo kombinacijos! Pagal genų išsidėstymą susidaro specialūs antikūniai, pajėgūs kovoti skirtinguose susirgimuose. Ta teorija padeda suprasti imuninių sutrikimų veikimą daugelio ligų, pvz., piktybinių auglių ir reumatinių susirgimų, atvejais ir net AIDS (*Acquired immuno-deficiency Syndrom*). Anot Tonegavos, norint rasti, kas sutrinka organizme ligos atveju, reikia suprasti, kaip yra, kada organizmas sveikas.

Tonegava gal nebūtų gavęs Nobelio premijos, jei ne JAV imigracijos įstatymai. 1971 metais San Diego universitete gavo biologijos daktaro laipsnį ir tuo laiku jam pasibaigė viza, turėjo apleisti JAV. Išvyko į Šveicariją, į Bazelio imunologijos institutą, kol susitvarkęs imigracijos reikalus, jis vėl galėjo atvykti į JAV.

Šių metų Nobelio premija buvo 340 000 doleriai.

AMA šių metų birželio mėn. 15 d. turėjo 218 475 nario mokesčių mokančių narių: 8 299 nariais daugiau kaip pernai metais.

AMA News, July 31, 1987

Medicina, Nr. 2 (70) 1987

Medicinos praktika ateityje. Pranašaujama, kad 1995 metais didesnė dalis gydytojų JAV bus ligoninių ar didelių sveikatos apdraudos organizacijų tarnautojai. Specialistams sumažės pajamos. Gydytojai bus mažiau patenkinti savo profesija. Sumažės gydytojų „prieauglis“. Taip pranašauja *American College of Health Executives* ir A. Andersen konsultacijos įstaiga. Bus daugiau privačia praktika besiverčiančių galeistingųjų seserų. Laboratorijos ir diagnostikos priemonės bus labiau automatizuotos ir naudojamos kompiuterizuotos priemonės. Komplikuota monitorių sistema bus labiau išvystyta ir naudojama provincijose. Diagnozė būsianti tikslesnė. Medicinos praktikoje bus aršesnė konkurencija tarp ligoninių ir draudimo organizacijų. Iki to laiko užsidarys apie 10% ligoninių. Smarkiai sumažės gydymo laikas ligoninėse. Smarkiai padaugės (80%) ligoninių, nepajėgiančių susimokėti už gydymą. Padaugės ligoninių su valdiškais draudimais (Public Aid ir Medicare). Dirbantieji išleis didesnę uždarbio dalį sveikatos apsaugai, apdraudai.

Phys. Financial News, Sept. 1987

Kraujo spaudimo kontrolė. Neseniai atrastas hormonas *Atrial Natriuretic Peptide (ANP)* pradėdamas taikyti aukšto kraujo spaudimo gydymui, ypač tokiems ligoniams, kurie anksčiau buvo manomi esą per jautrūs druskai (NaCl).

ANP hormoną išskiria prieširdžių audiniai; kada prieširdžiai persipildo kraujo, pakyla kraujo spaudimas. Hormonas patenka į kraują, pasiekęs inkstus, juos skatina išskirti daugiau Na ir vandens. Pastaruoju metu randama ANP smegenų *hypothalamus* ir *pontine* kamiene. Manoma, kad tuo būdu smegenys prisideda prie kraujo spaudimo reguliavimo. Kol kas neaišku, ar ANP hormonas, kuris randamas smegenyse, ten pasidaro, ar per kraują atkeliauja iš prieširdžių.

Anesthesiology News, July 1987

Amerikos indėnų (AI) kūdikių mirtingumas dvigubai didesnis, palyginus su baltųjų kūdikiais. Pagal dr. Honigfeldą, užgimę išleidžiami iš ligoninės sveiki, bet jų daug miršta pirmaisiais metais nuo staigios kūdikių mirties sindromo, kvėpavimo organų ligų, žarnų infekcijos, įvairių sužeidimų ir apsinuodijimų. Pvz., plaučių uždegimas būna priežastimi 6,2% mirčių. Autorė kaltina sunkią ekonominę tėvų padėtį, paplitusį alkoholizmą ir menką tėvų išsilavinimą, ypač higienos supratimą. AMA News Nov. 13, 1987

MŪSŲ MIRUSIEJI

Yolanta Grigaliūnaitė, MD

Yolanta Grigaliūnaitė, M.D., 47 metų amžiaus mirė 1987 m. liepos 6 d., Augustanos ligoninėje Čikagoje ir palaidota Irving Parko kapinėse. Velionė gimė Lietuvoje. II-jo pasaulinio karo metu su tėvais (dr. Gediminas ir Sofija Grigaliūnai) pasitraukė į Vokietiją. Po karo emigravo į Kolumbiją Pietų Amerikoje, kur augo ir mokėsi, medicinos mokslus studijavo ir įsigijo širdies ligų specialybę. Atvykusi su motina ir seserimi Nemira į JAV, gyveno šiaurinėje Čikagos dalyje ir dirbo Augustanos ligoninėje.

Stasys Jasaitis, M.D., 60 metų amžiaus staigiai mirė savo namuose rugsėjo 22 d. Bostone ir palaidotas Forest Hills kapinėse. Velionis gimė 1927 m. gegužės 3 d. Šiauliuose dr. Domo ir Sofijos Jasaičių šeimoje. 1944 m. su tėvais pasitraukė į Vokietiją. 1946 m. baigė Maironio vardo gimnaziją Kemptene, Vokietijoje. 1949 m. atvyko į JAV. Mediciną studijavo Bostono universitete ir 1954 m. gavo medicinos daktaro laipsnį. Dirbo privačioje praktikoje, o nuo 1977 metų iki mirties dirbo Neponset Field Medical Center. Taip pat dirbo Joslin Center for Diabetes, kur yra įsteigtas *Stanley Jasaitis Memorial Fund*. Priklausė Lietuvių bendruomenei ir Lietuvių gydytojų draugijai.

Aleksandra Pacevičiūtė-Klimienė, DDS. Gimė 1920 m. vasario 23 d. Sambaravos dvare, Raudonės valsč., Raseinių apskrityje. 1937 m. baigė Joniškių

gimnaziją, studijavo odontologiją VDU, Kaune, 1943 m. gavo dantų gydytojos diplomą. Priklausė „Gajos“ korporacijai. Dirbo Šiluvoje. Trentyje,

Aleksandra Pacevičiūtė-Klimienė, DDS

Viurcburge dirbo odontologe. 1949 m. emigravo į Kanadą. Sukūrė šeimą su Bronium Klimu ir netrukus persikėlė į Clevelandą, Ohio. Išlaugino 3 sūnus: dr. Algį — nefrologą, inž. Edvardą ir Raymondą. Mirė Clevelande 1987 m. spalio 11 d.

Bronius Leparskas, veterinarijos gydytojas, 76 metų amžiaus mirė 1987 m. vasario 28 d. ir palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Čikagoje. Velionis gimė Joniškėje, Šiaulių apskrityje. Augo ir mokėsi Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 38 metus. Gyveno ir dirbo Evergreen Park prie Čikagos, o vėliau gyveno Floridoje. Priklausė Lietuvių veterinarijos gydytojų draugijai, Kiwanis International Club, JAV, Illinois ir Čikagos veterinarijos gydytojų draugijoms.

Dantų gydytoja, dr. **Katrina Čiurlionytė-Martuvienė** gimė rugpjūčio 5 d. 1917 m., Kijeve, Ukrainoje. Tėvas Stasys Čiurlionis buvo Mikalojaus Konstantino Čiurlionio jaunesnysis brolis. Katrina augo keturių vaikų šeimoje. Čiurlionių šeima 1918 m. grįžo į Lietuvą, kur Katrina baigė Saulės mergaičių gimnaziją ir odontologijos studijas Vytauto Didžiojo universitete. Buvo ištekėjusi už dr. Alfonso Martaus, kuris mirė 1980 m. Klivlende.

Katrina Čiurlionytė-Martuvienė nebuvo kurios organizacijos vedėja. Tačiau buvo iš tų žmonių, kurie darė gera apie tai nesiskelbdami. Kas ją arčiau pažino, žinojo jos gerą širdį. Velionė nepraktikavo šiame krašte, bet savo laiką skyrė šeimai. Mirė staiga, nors negalavo jau kurį laiką.

Dantų gydytoja Katrina Čiurlionytė-Martuvienė

Savotišku sutapimu Katrina buvo palaidota Visų Sielų kapinėse Klivlende šalia savo vyro spalio 1 d., kuris taip pat spalio 1 d. čia buvo palaidotas 1980 metais.

Kazys Mogenis, M.D., 82 metų amžiaus, mirė 1987 m. balandžio 30 d. Bellewille, Ill. Velionis gimė Juodkiškių kaime, Pabaisko valsč., Ukmergės apskrityje. Augo ir mokėsi Lietuvoje. Medicinos mokslus studijavo Vytauto Didžiojo universitete Kaune ir 1932 m. gavo medicinos gydytojo diplomą. Nuo 1942 m. buvo Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto adjunktas ir įvado į vidaus ligų mediciną katedros vedėjas. II-jo pasaulinio karo metu pasitraukė į Vokietiją, o po karo atvyko į JAV.

Bernard Joseph Pavidonis, M.D., 64 metų amžiaus mirė 1987 m. kovo 22 d. Cleveland, OH. Mediciną studijavo St. Louis universiteto medicinos mokykloje ir 1948 m. gavo medicinos daktaro laipsnį.

Juozas Šidagis, M.D., 73 metų amžiaus mirė 1987 m. balandžio 26 d. Sebawaing, MI. Velionis augo ir mokėsi Lietuvoje. Mediciną studijavo Vytauto Didžiojo universitete ir 1941 m. gavo medicinos gydytojo diplomą. Atvykęs į JAV, gyveno ir dirbo Sebawaing, MI.

Medicina, Nr. 2 (70) 1987

Joseph August Valatka, M.D., 71 metų amžiaus mirė 1987 m. birželio 5 d. North Abington, Mass. Mediciną studijavo Middlesex universiteto medicinos mokykloje ir 1941 m. gavo medicinos daktaro laipsnį.

Dr. Rūtos Arlauskaitės-Jauniškienės, gyv. Long Island, N.Y., vyras Mečys Jauniškis mirė 1987 m. rugsėjo 27 d.

Dr. Alinos Domanskienės, akių ligų gydytojos, gyv. Palos Park, IL, tėvas Saliamonas Tamašauskas, 94 m. amžiaus mirė 1987 m. lapkričio 19 d. ir palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Dr. Sofijos Duobienės-Narbutienės, dantų gydytojos, gyv. Putnam, Ct., vyras, vet. gydytojas Jonas Narbutas mirė nuo vėžio ligos 1987 m. gegužės 26 d. ir palaidotas Dangaus vartų kapinėse Putname, Ct.

Dr. Aldonos Statkevičiūtės-Lukienės, gyv. Toronte, Kanadoje, sesuo, buvusi Sibiro tremtinė, dangų gydytoja, a.a. Marija Dailidienė-Rainienė, 75 metų amžiaus, mirė 1987 m. gegužės 28 d. Kaune, ok. Lietuvoje.

Dr. Julijos Butkutės-Smilgienės, dantų gydytojos, gyv. Čikagoje, vyras Zigmąs Smilga, PhD., mirė 1987 m. liepos 11 d. ir palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Čikagoje.

Kraujo transfūzijos didina pooperacinių infekcijų galimybę. Prieš ar operacijos metu kraujo transfūzijos sumažina organizmo atsparumą, pakenkia imuno funkcijai. Ligoniai, gavę 2 ar daugiau vienetų kraujo, patiria 3 kartus daugiau septinių komplikacijų po chirurgijos. Autoriaus stebėjimu, ta proporcija yra pastovi visiems ligoniams, atsižvelgiant į jų amžių, lytį, svorį ir prieš tai turėtas sėkmingas operacijas. Ligoniai, gavę kraujo, paprastai ilgiau turi būti gydomi ligoninėje, ir dienų skaičius yra proporcingas perpilto kraujo vienetų skaičiui. Taip pat svarbu, kiek užtrunka pati operacija ir kokios apimties ji yra. Transfūzijų reikšmė imuninei sistemai gali būti labai svarbi prognozuojant organų persodinimą ir piktybinių auglių — vėžio operacijose. Komponentai, veikiant imunitetą, esantys leukocituose ir kraujo plazmoje, raudonieji kraujo rutuliukai, atrodo, neturi reikšmės tame procese.

Anesthesiology News, Nov. 1987

KRONIKA

- **Dr. J. Petrikas**, gyv. St. Petersburg, Fl., skaitė paskaitą apie užkrečiamas ligas ir apsaugojimą nuo jų St. Peterburgo Lietuvių pensininkų klubo susirinkime, kuris įvyko 1987 m. gegužės 29 d. Lietuvių klubo patalpose.
- **Dr. Jonas Reinys** su žmona gyvena ir dirba Vakarų Vokietijoje. Liepos mėn. buvo atvažiavę aplankyti dr. Reinio tėvų ir seserų, gyv. Čikagoje.
- **Dr. V. Labanauskaitė**, dantų gydytoja, gyvena ir dirbo Čikagoje. Neseniai ištekėjo ir išvažiavo gyventi į Atlantą, Ga.
- **Dr. Petras V. Kisielius**, gyv. Čikagoje, pakviestas atstovauti lietuviams Čikagos arkivyskupo kard. J. Bernardino sudarytame Marijos metų etniniame komitete.

LF steigėjai gavę žymenis. Iš k.: F. Kaunas, B. Poškus, K. Ambrozaitis ir T. Blinstrubas

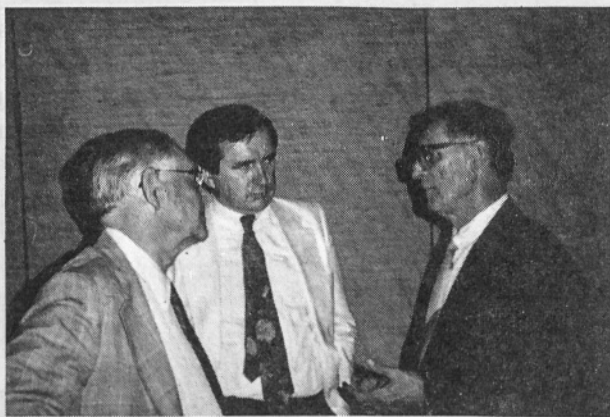
- Sukaktuviniame (25 metų) Lietuvių fondo pokilyje buvo pagerbti fondo kūrėjai — **dr. Antanas Razma** ir **dr. Gediminas Balukas** taip pat ir fondo steigėjai, kurių tarpe **dr. Kazys Ambrozaitis**, **dr. Ferdinandas Kaunas**, **dr. Balys Poškus** ir **dr. Jonas Valaitis**. Sukaktuvinis renginys įvyko 1987 m. spalio 31 d. Martinique salėje Čikagoje.
- **Dr. Lidija Balčiūnaitė**, akių ligų gydytoja, atidarė savo kabinetą drauge su kitais gydytojais Southwest General Hospital gydytojų rūmuose, kurie yra Middelburgh Hts priemiestyje prie Cleveland, OH.

- **PLGS ir ALGS XVI Suvažiavimas** buvo 1987 m. rugsėjo 5-6 dienomis Hyatt Oak Brook viešbutyje, Oak Brook, Ill. Mokslinėje programoje — „Intervencinė medicina“ paskaitas skaitė: dr. Kazys Ambrozaitis, dr. Jonas Daugirdas, dr. Rimgaudas Nemickas, dr. Paulius Švitra ir dr. Arvydas Vanagūnas. Suvažiavime dalyvavo gydytojai iš Illinois, Michigano, Ohio, New Yorko, Kalifornijos ir Kanados. Suvažiavimo pabaigoje po mokslinės programos įvyko gydytojų korporacijos „Gaja“ susirinkimas, kuriame adv. Povilas Žumbakis skaitė paskaitą apie valdybų ir tarybų narių teisinę atsakomybę korporacijose ir taip pat gydytojų korporacijos „Fraternitas Lituanica“ susirinkimas. Suvažiavimo metu į PLGS ir ALGS valdybą išrinkti dr. Arvydas Vanagūnas pirmininkas, dr. Pranas Sutkus ir dr. Aloyzas Pakalniškis.

- **Dr. Juozas Meškauskas**, gyv. Čikagoje, yra ne tik gydytojas, bet ir lietuvių katalikų visuomenės veikėjas, knygos „Lietuvos medicinos istorija“ autorius. Popiežius Jonas Paulius II apdovanojo dr. Meškauską Šv. Silvestro ordinu, kuris buvo įteiktas šv. Mišių metu Švč. M. Marijos Gimimo lietuvių parapijos bažnyčioje rugsėjo 6 d. Čikagoje.

PLGS suvažiavimo metu Marquette Parko parapijos (BVM) bažnyčioje dr. J. Meškauskui suteiktas už aktyvumą krikščioniškoje visuomenės veikloje Šv. Silvestro medalis, iš k. prelatas L. Tulaba, solenizantas ir kun. V. Bagdanavičius. Nuotr. K.A.

Susitikimas PLGS suvažiavime 1987 m., iš kairės dr. V. Avižonis, M. Vygantas ir M. Vitkus

Nuotr. V. Tauro

° Central Community ligoninės Čikagoje direktorius, būdamas dėkingas lietuviams gydytojams ir dideliame skaičiui lietuvių pacientų, **dr. Algirdo Maciūno** išėjimo į pensiją proga paaukavo 2000 dol. Lietuvių fondui, 2000 dol. BALFui ir 1000 dol. Balzeko lietuvių kultūros muziejui Čikagoje.

° **Dr. Milda Budrienė**, gyv. Floridoje, telkia medžiagą lietuvių gydytojų muziejui, kuris yra dr. Stasio Budrio lietuvių foto archyvo skyrius Čikagoje. Skyriaus globos komitetą sudaro: dr. J. Daugirdas, dr. F. Kaunas, dr. A. Šaulienė, dr. V. Šaulys ir dr. M. Vygantas.

° **Dr. B. Vingilis**, gyv. Australijoje, išrinktas telkti lėšas paminklui, kurį Australijos lietuviai nori pastatyti Australijos sostinėje Canberroje.

° **Dr. Nelė Juškėnienė**, gyv. Clevelande, su vyru Gerardu birželio mėnesį buvo nuskridę į San Antonio, Texas, kur ji dalyvavo Review of Anesthesia seminare. Taip pat aplankė žymesnes Texas vietas.

° **Dr. Kastytis Jucas**, dermatologas, dirba Čikagoje. Šią vasarą buvo nuvažiavęs į Ispaniją. Madride ir Barcelonoje dalyvavo gydytojų dermatologų ir plastinės chirurgijos specialistų konferencijose.

° **Dr. Leonas Petrauskas**, gyv. Australijoje, sporto mėgėjas, buvęs Lietuvos krepšinio rinktinės žaidėjas, šią vasarą buvo atvykęs į JAV su Sydnejaus „Kovo“ golfo komanda dalyvauti Š. Amerikos lietuvių golfo pirmenybėse Clevelande. Aplankė seniai matytus draugus, jų tarpe **dr. Praną Mažeiką**, gyv. Lake Geneva, Ill., jau pensininką, buvusį Lietuvos krepšinio rinktinės žaidėją, žiemas praleidžiantį Floridoje.

Medicina, Nr. 2 (70) 1987

° **Dr. Jonas ir dail. Daina Juozevičiai**, gyv. Athens, Penn., buvo atvykę į Čikagą aplankyti ne tik motinos, dr. Aldonos Juozevičienės, bet ir draugų. Dr. J. Juozevičius, reumatologas, dalyvavo reumatologų konferencijoje Čikagoje.

° VI-sis Mokslo ir Kūrybos simpoziumas (Lithuanian Symposium on Science and Creativity) numatomas 1989 metų Padėkos dienos savaitgalį. Simpoziumą ruošia taryba, sudaryta iš inžinierių ir architektų sąjungos 2 atstovų, lietuvių gydytojų sąjungos 2 atstovų, Lituanistikos instituto 2 atstovų ir JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos 2 atstovų. Lietuvių gydytojų sąjungos atstovai yra dr. **Kazys Ambrozaitis** ir dr. **Jonas Valaitis**. Tarybos pirmininkas yra arch. A. Kerelis.

° **Dr. Rimvydas Sidrys**, gyv. Streator, IL, parašė turistinės kelionės po Kiniją įspūdžius, kurie buvo spausdinami „Draugo“ dienraštyje.

° **Dr. A. Gleveckas**, akių ligų gydytojas, gyv. Čikagoje, „Seklyčios“ salėje Čikagoje skaitė paskaitą apie akių ligas ir akių priežiūrą lapkričio 18 d.

Birutė Petrulienė, MD

° **Dr. Birutė Kukaitytė-Preikštienė-Petrulienė**, gyv. Oakhurst, N.J., šią vasarą Monmouth medicinos centro Long Branch, N.J., pagelbinio vieneto buvo pagerbta už profesinius pasiekimus ginekologijoje ir obstetrikoje, išrinkta 1987 metų žymiaja moterimi ir įsteigta jos vardo metinė stipendija gail. seserims. Dr. Birutė augo ir mokėsi Lietuvoje. Baigusi Aušros mergaičių gimnaziją Kaune 1941 m., pradėjo studijuoti mediciną Vytauto Didžiojo universitete Kaune ir baigė 1949 m. Karl Eberhard

universitete Tübingene, Vokietijoje. 1949 m. atvyko į JAV. Pirmasis vyras mirė 1957 m., o antrasis mirė 1986 metais. Užaugino ir išmokslino du sūnus.

◦ **Dr. Birutė Pumputienė**, gyv. St. Petersburg, Fla., skaitė paskaitą apie širdies priepuolius St. Peterburgo lietuviams gegužės mėnesį. Dr. B. Pumputienė nutarė grįžti į Čikagą ir savo gydytojos kabinetą St. Peterburge perleido kitam gydytojui.

◦ **Dr. Asta Grinytė**, dantų gydytoja, gyv. Floridoje, gegužės mėnesį skaitė paskaitą apie dantų priežiūrą St. Peterburgo lietuviams.

Pacevičių ūkyje iš kairės: dr. A. Pacevičius, A. ir J. Sungailos ir p. Valadkienė

◦ **Dr. Jonas Valaitis**, patologas, gyv. Western Springs, IL, dirbo ALTos organizacijoje 25 metus ir dabar tebedirba. Jis yra ALTos valdybos pirmininkas. 47-jo suvažiavimo metu, spalio mėnesį Čikagoje, atstovams ir svečiams skaitė veiklos pranešimą.

◦ **Dr. Izolda Radvila**, oftalmologė, gyv. Flossmoor, Ill., išrinkta South Suburban ligoninės gydytojų štabo valdybos sekretore-iždininke.

◦ **Dr. Prano ir Ados Sutkų**, gyv. Homewood, Ill., duktė Vilija susituokė su Arvydu Kiela rugpjūčio 29 d. Čikagoje.

◦ **Dr. Mindaugas Griauzdė**, gyv. Čikagoje, St. Bernard ligoninės greitosios pagalbos vedėjas, liepos 29 d. per televizijos 5-tą kanalą kalbėjo apie sveikatos apsaugą per karščius.

◦ **Dr. E. Vižinas**, vidaus ligų specialistas, skaitė paskaitą apie sveikatą spalio 21 d. „Seklyčioje“ Čikagoje.

◦ **Ohio Lietuvių gydytojų draugijos** metinis susirinkimas ir 31-sios kultūrinės premijos įteikimas įvyko 1987 m. lapkričio 28 d. Lietuvių namuose Clevelande. Kultūrinė premija paskirta Šv. Kazimiero lituanistinei mokyklai.

Dr. Giedrė Matienė skaito protokolą OLGD-jos premijos posėdžio, kuriame buvo nubalsuota premiją skirti Šv. Kazimiero lituanistinei mokyklai; šalia — tuometinis draugijos pirm. dr. Dainius Degesys

◦ **Dr. Vytenis Grybauskas**, otorinolaringologas, susituokė su dantų gydytoja **Loreta Stončiute** rugsėjo mėn. Čikagoje. Abu gyvena ir dirba Čikagoje.

◦ **Dr. Otono ir Vandos Vaitų**, gyv. Bloomfield Hills, Mi, šeimoje du sūnūs Algirdas ir Rimantas yra dantų gydytojai. Šią vasarą abu sūnūs sukūrė šeimą. Dr. Rimantas vedė birželio mėnesį, o dr. Algirdas — spalio mėnesį.

◦ Knygoje „Partizanų kovos Lietuvoje“ rašoma, kad II-sios sovietų okupacijos pirmame dešimtmetyje buvo nemažai lietuvių, kurie pranešinėjo Saugumui apie partizanus ir jų slėptuves. Pranešinėtojų tarpe buvo ir du gydytojai: Juozas Markulis ir Vytautas Remeika.

◦ **Dr. Martynas Kubilius**, ortopedas, apsigyveno Sun City, Ariz. ir ten atidarė savo gydytojo kabinetą.

◦ **Daktarų Vandos ir Vytauto Majauskų**, gyv. Floridoje, duktė Lydija susituokė su Vyteniū Rasučiu (sūnus Aldonos ir dr. Petro Rasučių, gyv. Čikagoje) rugsėjo 12 d. Dainavos stovyklavietėje.

◦ **Dr. Milda Budrienė**, gyv. Floridoje, pensininkė, parašė straipsnį apie dr. Matą Kasakauską

— pirmąjį lietuvių gydytoją Čikagoje. Šis straipsnis buvo išspausdintas „Chicago Medicine“ žurnale.

Dr. Viktoras ir ponia Puškoriai, ištekinę dukterį, taip pamėgo šokti, kad kur tik pobūvyje juos sutinki, tai vis šoka ir šoka. Pilni jaunatviškos energijos.

Dr. Nelė ir Gerardas Juškėnai vis keliauja. Gerardas laimi atžymėjimus už puikias nuotraukas. Juos žavi šaltesni klimatai — Švedija, Norvegija.

Dr. Vytautas Maurutis labai sėkmingas draugijos išdinininkas. Niekas nesugeba išsisukti nesusimokėjęs savo duoklės. Ne veltui jis Klivlendo lietuviško bankelio „Taupa“ vienas iš direktorių.

Dr. Antanas Butkus taip pat pasuko į šiltesnį klimatą. Atrodo, kad jau visam laikui persikėlė į Floridą prie Atlanto pakraščio.

Klivelande įsikūrė dar dvi lietuvaitės. Tai **Alma Garlo**, M.D., daktarų Marytės ir Olgerdo Garlo dukra, ir **L. Balčiūnaitė**, optometristė, Donato ir Nijolės Balčiūnų duktė.

Elena ir Viktoras Čeičiai tik ką grįžo iš Australijos kupini gražiausių jspūdžių ir nešini linkėjimais iš kengūrų žemės. Visai nenuobodžiauja palikę sėkmingą praktiką. . .

Eugenija ir dr. Antanas Aželiai, praleidę dalį vasaros Cape Code, vėl-neseniai buvo nuvažiavę pasigrožėti rudens spalvomis nudažyta Cape Codo gamta.

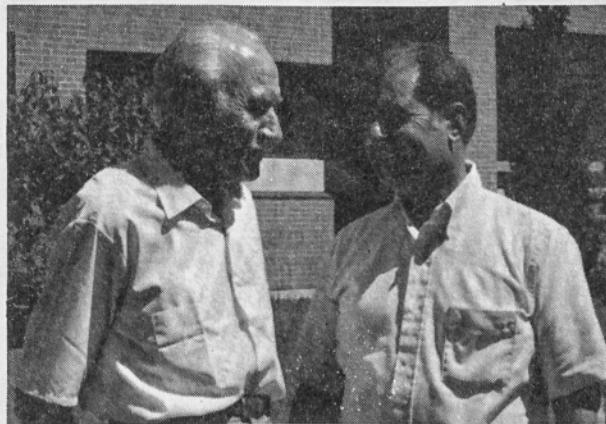

Dr. Antanas Matukas linksmo pokalbio metu

Dr. Antanas Matukas, jau nestiprios fizinės sveikatos, einąs dešimtą savo amžiaus dešimtmetį, pasitraukė iš visų visuomeninių ir kultūrinių darbų, bet mielai dalyvauja parengimuose, minėjimuose, skatina visus į lietuvišką veiklą.

Dr. Juozas Skrinska šią vasarą lankėsi Lietuvoje, kur stebėjosi tenykščių lietuvių kolegų

pasisekimu širdies persodinime. Grįžęs vis kariauja su Erie ežeru, kuris rūsčiai bando paplauti ir praryti Skrinskų sodybą. Dr. Skrinska nepasiduoda, kova sekasi ir akmeninis pylimas auga.

Dr. Juozas Kriaučiūnas su Vytautu Kamantu, PLB pirmininku prie Putnamo vienuolyno pastato.

Dr. Juozas Kriaučiūnas, dėl negalavimų šeimoje, sumažino visuomeninių ir kultūrinių darbų skaičių ir spartą. Tačiau vis dar daug valandų pašvenčia „Alkos“ archyvo-muziejaus tvarkymui, nes yra „Alkos“ reikalų vedėjas ir direktoriato sekretorius. Jo priežiūroje yra „Mindaugo pilis“. Jis vis dar yra kelių organizacijų vadovybėse. Taip pat rašo spaudai apie veiklos reikalus, vieną kitą straipsnelį parašo ir sveikatos bei visuomeninėm ar kultūrinėm temomis.

Dantų gydytoja Sofija Narbutienė (anksčiau Duobienė) su savo vyru veter. dr. Jonu Narbutu (prieš pat jo mirtį)

Dantų gydytoja **Sofija Narbutienė** (buvusi Duobienė), pavasarį pergyvenusi savo vyro, veterinarijos daktaro Jono Narbuto mirtį, yra globojama Matulaičio namuose. Ji neiškenčia nepariklavusi kitų tų namų globotinių ir kuria šviesius ateities planus.

Prof. A. Klimo paskaita taip patiko, kad moterų pagelbinis vienetas jį angažavo dar kartą tą paskaitą skaityti po 12 val. nakties. . .

Dr. R. Nemickas: „Sakau jums, kad širdis tai ne šita balta paklodė. . .“

Dr. J. Daugirdas: „Ačiū, profesoriau, ir rašyk daugiau tokių didelių knygų“.

Paskutinis žodis iš Courchevel: „Už Aspen, Colorado“.

Dr. Zigmas Brinkis padarė pranešimą: „Nors mūsų Los Angeles beveik nėra, bet mes daug veikiame: paskaitas skaitom apie vyną ir orangutangus“.

Dr. J. Daugirdas: „Kiek aš prisimenu, čia turėjo būti inkstas. . .“

Taip LAMA sportininkės ruošiasi ateinančiai išvykai į Colorado.

Kolegos, papildomai prisidėję prie Lietuvos Medicinos istorijos išleidimo išlaidų sumažinimo:

A. Zotovas, N. Noges, S. Karvelis, O. Vaitas,
V.&L. Grybauskai, J. Plikaitis, B. Kasakaitis, R.
Petkus, E. Gasiūnaitė, B. Poškus, A. Milius, V.
Vaitkus, E. Stonikas, A. Sabanas, N. Juškėnas, A.
baltrukėnas, V. Gruzdis, A. Vilkas-Stočkus, B.

Preikšas, B. Jankauskas, A.&S. Skripkus, J. Skučas,
F. Mažeika, R. Sakalas, V. Reklys, S. Riškus, A.
Aleksna, G. Skrinskas, V. Nekus, S. Daugėla, A.
Deveikis, M. Vygantas.

Nuoširdus ačiū!

1988 metų LAMA

ŽIEMOS SEMINARAS

SNOWMASS, Colorado,

vasario mėn. 27 — kovo mėn. 5 d.

Jau sudaryta mokslinė programa — 15 valandų I kategorijos
CME kreditai

Talentingi paskaitininkai!

Temos:

Butinės ir sporto nelaimės, jų profilaktika ir gydymas

Nedelsinat kreipkitės į Birutę Zalatorių

Travel Advisers, Inc.

1515 N. Harlem " 110

Oak Park, IL 60302

Tel. 312-524-2244

Geriausia vieta žiemos atostogoms, nebūtinai tik sportui!

MEDICINA
3038 W. 59th St.
Chicago, IL 60629

+ MILDA BUDRYS MD
2525 GULF OF MEXICO DR APT 8 E
LONGBOAT KEY FL 33548

